

VÄRME

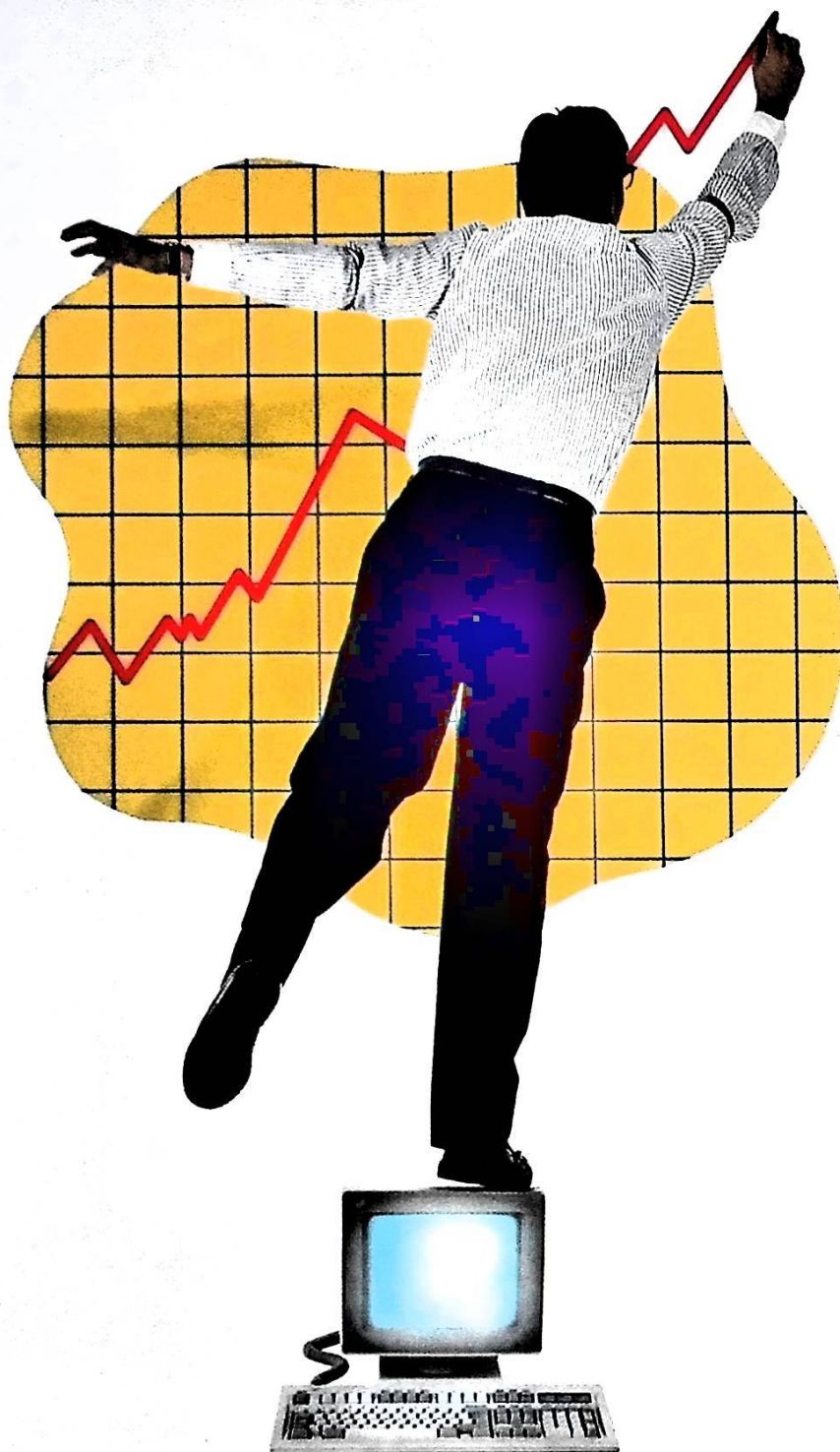
TIDNINGEN OM VIDEOTEX NR 3 1989 PRIS 32 KR INKL. MOVS

Dövskola satsar på vide
Nu väntar alla på ketchu
Så blir PCn en videotexdatab
En dags videotextutbildning räckte

Beställ pizza och bilprovning
med förtur i kön!

En del sköter redan sina bankaffärer via sin PC.

Det märks. Inte minst genom att de får tid över till annat.

Sebra och Sebvision heter S-E-Bankens två terminalsystem som gör det möjligt för dig att sköta företagets bankaffärer från ditt eget skrivbord. Via en PC eller terminal kommunicerar du direkt med S-E-Banken.

På så vis blir du oberoende av banktider. Du får tillgång till snabb, lättillgänglig och färsk information om dina affärer med banken.

Du kan själv flytta pengar mellan olika konton och göra leverantörsbetalningar med förfallodagsbevakning.

Aktuella börs- och valutakurser samt penningmarknadspriser får du på några sekunder.

Du får bra kontroll över ditt företags ekonomi. Och du frigör tid. Du höjer effektiviteten och ökar lönsamheten.

Företagsrådgivaren på ditt bankkontor vet mer.

När kommer ketchuppeffekten?

I dagarna väntas beslut om vidaregång i TeleGuide-projektet. Sedan februari har Televerket, Esselte och IBM diskuterat former för samarbetet i den storsatsning som så många hoppas på. Grunden för en överenskommelse bör finnas idag. Ett förverkligande av TeleGuide innebär mycket stora investeringar. Det definitiva beslutet sammanhänger därför rimligen med en bedömning av risktagande och utvecklingsmöjligheter. Marknaden får ge sig till tåls ännu en tid till dess detaljerna klarnat, vilket inte hindrar att förhoppningarna stärkts hos många.

Som inom många andra nya teknologier finns en tröghet i starten. Se på videon och faxen t ex. Visste du förresten att faxen var en av de allra första uppfinningarna på telekommunikationsområdet? Redan på 1840-talet tog upphovsmannen, en bortglömd amerikan, patent på den. Explosionen kom inte förrän 140 år senare...

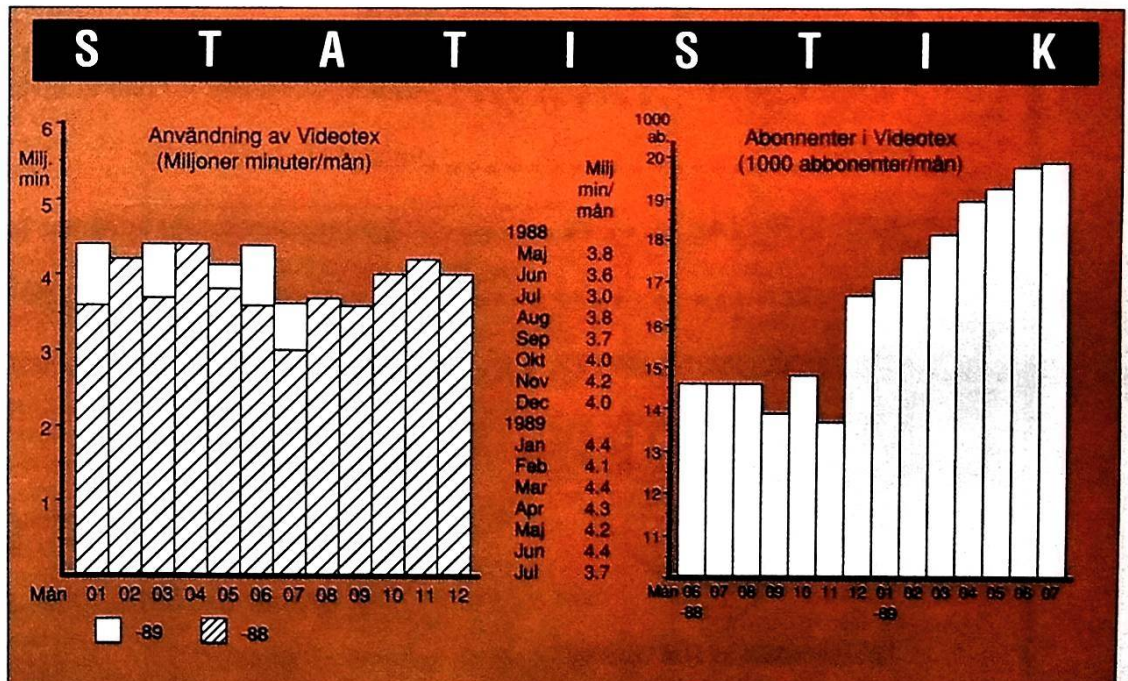
Skilj länge ska vi nu inte behöva vänta på att videotex ska slå på allvar. Alla väntar på ketchuppeffekten. Det gäller till exempel runda-bords-samtal som Televerket genomförde med några av de största representanter från telekommunikationsbranschen. Om TeleGuide kommer att bli en succé är det bara att hoppas på det bästa!

Ordet är på väg ut!

INFORMATION

Ta gräddfilen till bilprovningen	4
Nummervisionen billigaste nummerbyrån	6
Dövskola satsar på videotex	8
Ett samlat grepp på informationssökning	10
Nu väntar alla på ketchuppeffekten	13
Videotex ett kommunikationsalternativ	16
Så blir PCn en videotexdatabas	18
ISDN revolutionerar videotex	20
Modem som rättar felen	21
Nya tjänster på löpande band	22
Första rena telemässan	24
Markettell går på export	27
Concept - specialister på CEPT	30
Utrikes- och tekniknyheter	32
En dags utbildning räckte	34
Hyra stuga, boka camping, spela golf?	38

Televerkets tidning om videotex nr 3 1988
 Ansvarig utgivare: Torsten Olofsson, Televerkets Katalog och Teletjänster, Box 922, 391 29 KALMAR
 Tel 0480-897 00
 Videotex 48 95 00 60.
 Redaktion och layout: Prospectus ab, Gamla Brogatan 32, 111 20 Stockholm.
 Tel 08-20 33 60.
 Fax 08-723 04 36
 Videotex 80 77 37 70
 Annonser: Teleannons AB, Carl von Schoting, Box 521, 162 15 Vällingby
 Tel 08-759 92 00
 Videotex 80 89 01 01
 Sättning: M&I, Kalmar
 Tryck: Barometern Tryck AB, Kalmar
 Upplaga 30 000 ex
 ISSN 0282-0781
 Prenumerationer och adressändringar till Visionen: Televerket Kalmar, tel 0480-897 00
 Videotexabonnemang, försäljningsärenden: Televerket Videotex, tel 90 100

Ta gräddfilen till bilprovningen

VIDEOTEX PLUS +

Teckna tilläggsabonnemang hos oss så får du tillgång till:

- * UC, SOLIDITET ..... Kreditupplysningar
- * BILREGISTRET ..... Autotel, infopaket för bilbranschen
- * CFD ..... Fastighetsdatatjänsten
- * BÖRSSPECIAL ..... Värdepapperskurser kontinuerligt utan bildavgifter
- * ECOTEL ..... Ekonomiskt/finansiellt infosystem
- * TT EKONOMINYHETER ..... Ekonominyheter dygnet runt från TT

TOTALLÖSNINGAR FÖR VIDEOTEX

Ring oss på
08 - 33 04 00 vx.

Vi ordnar din behörighet snabbt!

Svensk Bilprovning VTX

Svensk Bilprovning - tidsbeställning
A-B-C-län Stockholms län

1 Beställ tid för besiktning
Förtur i kön!
Du bestämmer själv önskat datum och tid för besiktningen

2 Adresser till bilprovningen
3 Viktigt att veta om besiktning

Tjänsten öppnar 1 augusti

0 Autotel 9 SmartMoney 50000

*ON-LINE *CEPT *INTERN

Alla vet vilken tid det kan ta att komma fram i Svensk Bilprovningens växlar, och hitta en besiktningstid som passar. Nu kan problemet undvikas med videotex. I augusti startade Videotex One tjänsten Bilprovning - en slags gräddfil till bilägaren när det är dags att besiktiga bilen.

Om du ord "bilprovning" får du snabbt reda på rutiner och allmän information om avgifter och inställningar. Bild är svarssida och där kan du ge dina önskemål om datum och tid samt bilens registreringsnummer. Det finns också plats att ange en alternativ tid.

Under alla omständigheter får du en kvittens från Svensk Bilprovning, antingen med vykort nästa vardag eller via videotextsystemets postlåda - du kryssar för önskad kvittensmetod på svarssidan. Kostnaden för att boka är tio kronor.

Autotel är också kopplade till systemet, vilket underlättar för bilhandlare och uthyrare som kanske har dussintals fordon att besiktiga. Därmed har ytterligare en tjänst för bilbranschen tillkommit.

Autotel växer också snabbt och erbjuder nya användningsområden. I sommar har "körkortsförfrågan" kommit igång och biluthyrarna erbjuds tjänsterna.

- Det ökar säkerheten och spar mycket tid, säger en nöjd Tage Lindh på motorbranschens riksförbund. Ett 50-tal av landets 200 auktoriserade biluthyrare i branschorganisationen Biluthyrningsbranschens Riksförbund (BURF) utnyttjar Autotels körkortregister sedan starten vid halvårsskiftet.

Uthyrarna kan kolla körkortstatus, dubletter, giltighetstid och kan även via Nummervisionen kolla riktigheten

i uppgivna telefonnummer. Ett anslag i uthyrningslokalen upplyser kunderna om att kontroll av körkortet sker. Allt är givetvis godkänt av Datainspektionen.

Körkortskontroll är ju ett myndighetsförfarande som nu överläts till biluthyrarna och det visar på att videotextsystemet åtnjuter stort förtroende, säger Hans Bydin på Telebild som äger Autotel. Han tror att i vart fall alla större biluthyrare kommer att ansluta sig, när de väl inser fördelarna. Och Tage Lindh på Motorbranschens riksförbund instämmer i förhoppningarna:

- Körkortet är ju basen för biluthyrningen. En bättre kontroll skapar större säkerhet mot bedrägerier. Dessutom ökar trafiksäkerheten om vi kan hindra körkortslösa från att köra bil.

- Vi är övertygade om att det spar både tid och pengar för företagen. Andra finesser i Autotel är möjligheten att fråga även på personliga skyltar i Bilregistret och att få ut tekniska data över fordonen. Det går också att kontrollera ett företags vagnpark genom att mata in organisationsnumret. Bilförsäljaren kan även skaffa sig information från försäkringsbolagen, inhämta kreditupplysningar och få branschnyheter.

Men den ojämförligt största nytan ligger ännu i direktregistrering och försäkring vid fordonsförsäljning. Istället för att ringa eller besöka länsstyrelserna kan bilförsäljaren kostnadsfritt och utan pappersexercis registrera nya ägare.

- Det har verkligen utvecklats till en succé, säger Hans Bydin. Vi har 400

bilfirmor anslutna och det växer snabbt. Efter ett tag undrar bilförsäljarna hur de klarade sig utan videotex förr i tiden. Förfarandet är snabbt och tidsbesparande, men ett grundkrav är att försäljaren fått utbildning i direktregistrering hos länsstyrelsen eller Telebild.

- Det är ett bra steg på vägen mot det papperslösa kontoret, säger Hans Bydin. Även Tage Lindh är övermåttan nöjd med utvecklingen:

- Vi har haft utmärkt goda kontakter med såväl Datainspektionen och Trafiksäkerhetsverket som Televerket och Telebild vid utvecklingen av systemet. Bilregistret har ambitionen att minska sitt enorma pappersflöde - de får ju lastbillass med blanketter årligen. Detta underlättar deras arbete samtidigt som kraven på bilhandlarna höjs och ger branschen bättre rykte.

Jag kan mycket väl tänka mig flera utvecklingsvägar. En är att bilverkstäderna utnyttjar videotex för att ge skadebeskrivningar till försäkringsbolagen och får okey att reparera. ■

STIG LODÉN,
PARTEK HÖGANÄS BYGGKERAMIK AB.

- Genom Markettell fick vi direkt tag på en perfekt lokal.

"Vi behövde nya kontorslokaler så vi tog kontakt med Markettell. De vidarebefordrade våra krav till 36 av Sveriges största fastighetsägare. Tack vare noggrannheten i Markettells sökinstrument, fick vi snabbt ett näst intill perfekt förslag direkt av en fastighetsägare. Direktkontakten - i det här fallet med Anders Nisses AB - gjorde att vi snabbt kunde träffa avtal om de lokaler vi nu sitter i."

Markettell Lokaler

08-705 15 90, 031-21 32 53,
040-23 12 11

KOSTNADSFRETT VIDAREBEFORDRAR
VI DINA LOKALBEHOV TILL SVERIGES
36 STÖRSTA FASTIGHETSÄGARE.

**Nummer för din
PERSONLIGA MENY**

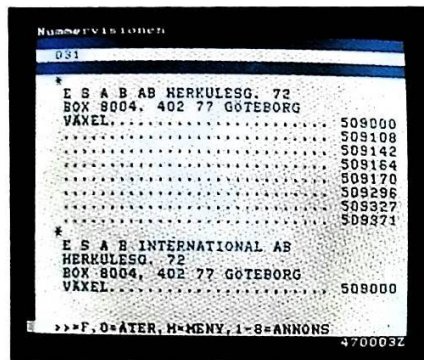
- * 60000 # VTAB för nytta och nöje
- * 600000 # CASINO med fina vinster
- * 600001 # EKOTEXT kommentarer och analyser från börserna Rating aktier/premier Köp/säljsignaler Köptips/privatekonomi
- * 600002 # POSTORDER
- * 600003 # TRAV V65 tips och LOPPET
- * 600004 # FLYGSIMULATOR priser till alla som klarar
- * 600006 # KÖRKORTSFRÅGOR 10 dagliga frågor och svar, samt sluttest

Videotex Telematics 0750-530 00

Nummervisionen

billigaste nummerbyrå

Ringa är ett sätt att vara tillsammans, säger televerket i en vid det här laget välkänd annonskampanj. Riktigt så enkelt är det nu inte. Det är ju inte alltid man har tillgång till de telefonnummer man behöver och därför tvingas ta nummerupplysningen till hjälp.

Denna tjänst är emellertid inte så billig som den har varit. Sedan i våras kostar det omkring fyra kronor att få nummere eller namn. I samma veva som denna "reform" genomfördes ändrades också numret från 90140 till 07975.

Sedan ändringen genomfördes har användningen av nummerupplysningen helt enligt plan minskat med ca 35 procent. Förändringen var nödvändig för att inte Nummerupplysningen skulle växa verket över huvudet.

Service är dyr att hålla, och antalet förfrågningar har ökat hela tiden. Tidvis har personalen gått på knäna, och många gånger upplevde man det som att folk ringde nummerbyrå av bekvämlighet för att man inte orkade slå i katalogen. För att inte tala om i december när alla som vill ha julkortsadresser, ringer Nummerupplysningen och frågar om adressen "i förbifarten".

Att personlig service av denna typ måste få kosta pengar som allt annat håller säkert de flesta med om, men avgiftssättningen borde göra Nummervisionen till ett ännu starkare alternativ till den personliga nummer-

upplysningen.

Lennart Broman på Teleannons svarar både ja och nej på frågan om användningen av Nummervisionen har ökat.

– Samtidigt som nummerbyråtjänsten blev avgiftsbelagd introducerades Gula Guiden. Totalt har telefonkatalogsökningarna i videotex ökat med 50 procent, men den ökningen tillkommer helt Gula Guiden, samtidigt som sökningarna i Nummervisionen håller sig på ungefär samma nivå. För privatpersoner är Nummervisionen inget alternativ än så länge, eftersom såpass få har tillgång till videotex.

På företagen, menar Lennart Broman, tar det tid innan man får vanan att använda Nummervisionen i stället för att ringa Nummerupplysningen.

– Dessutom är videotex för många ännu inte ett alternativ som man har stående på skrivbordet, säger han. En annan orsak till att det ännu inte går att avläsa någon skillnad i användandet av Nummervisionen kan naturligtvis vara att det inte gjorts någon kampanj för den.

– Det är klart att vi marknadsför Nummervisionen, tillsammans med televerket. Egentligen är det Telever-

ket Katalog som ska sköta marknadsföringen, men där är intresset svalt. Man är mer intresserad av tryckta kataloger, menar Lennart Broman.

– Den marknadsföring som nu sker från televerkets sida står videotextprojektet för, helt enkelt därför att man är intresserad av att föra ut intressanta videotexttjänster. Synnöve Tallhagen, nyutträdad marknadschef på Televerket Katalog, håller med om att man inte i någon större utsträckning marknadsfört Nummervisionen.

Men att det skulle bero på att man är intresserad enbart av vanliga kataloger förnekar hon:

– Nummervisionen startade ursprungligen som ett försök. Det har visat sig att det finns delar som inte fungerar tillfredsställande. Databasen är densamma för den personliga söktjänsten och för Nummervisionen men sökprogrammet för videotex fungerar inte alltför bra det ska. Vi vill inte marknadsföra något som ibland inte fungerar tillfredsställande, säger Synnöve Tallhagen. Hennes jobb för fullt med att förbättra programmet.

Tidningsverket Visionen har gjort ett större arbete i Nummervisionen och ett stort problem kan finnas, t ex att sökprogrammet tar för lång tid. I allmänhet fungerar det dock utmärkt enligt våra erfarenheter. När påloggningen är gjord, söker man snabbare i videotext än i katalogen, åtminstone när katalogerna har sådan volym som i Stockholm. Några få sekunders väntetid handlar det om innan namn eller nummer kommer upp.

En stor fördel är också att man när man är osäker på någon uppgift kan få t ex alla Sundqvist i Piteå, inte så få för övrigt, uppradade och själv söka sig fram till rätt adress eller namn. En sådan förfrågan skulle bli rätt dyr hos Nummerupplysningen med tanke på den tid som telefonisten måste lägga på sökningen.

Nummersökningen i videotextform är alltså gratis (utöver de sedvanliga videotextavgifterna), men det fanns planer på att införa avgifter i samband med förändringen av nummerupplysningen. Mellan 50 öre och två kronor per sökning var tariffer som diskuteras.

Nu blev det emellertid inget av med det. I ett brev till videotextföreningen lovade Tony Hagström att man nu inte har några planer på att ta ut avgift. ■

TJÄNA PENGAR!

PÅ VIDEOTEX

En del av våra nöjda kunder:

• BOFORS

• ERICSSON

• FÖRSVARET

• TELEVERKET

EX

Är det enda Videotexprogram för PC-datorer som klarar fullständig och komplett Prestelgrafik, inklusive Blink, Superfin Grafik, Dynamik samt typ 1. DTEX-80 är ett lätthanterligt menystyrt program för alla Grafikkort.

Har Autoinloggning, Telefonbok samt Utskrifts-, Lagrings- och Editeringsmöjligheter av telex, fax, meddelanden till andra abonnenter eller annonser till Gula Tidningen via Videotexnätet
Pris: 1195:-

O
V
R
I
G
A

Commodore 64
DTEX-64 Pris: 200:-

Amiga
TRILOG AMIGA. Pris: 930:-

Macintosh
VICOM* Pris: 1870:-

Amstrad CPM
CHIT CHAT* Pris: 800:-

Apple II
GAZELLE* Pris: 560:-

Microbee
TELECOM 3* Pris: 720:-
*Klarar även övrig kommunikation

Modem
RPTI TRANSMODEM
TM1200-A
Litet och behändigt modem
(22x14x4cm), autouppringning,
autosvar och 100% Hayes-
kompatibelt. Indikeringslampor
för 8 funktioner. 1 års fabriks-
garanti. 300 & 1200 Baud.
Pris: 1.090:-

Ring, skriv, faxa: Gula tidningen, Box 6615, 113 84 Stockholm
 Tel: 08-337 900 Fax: 08-317 173 Moms o porto tillkommer

Sänd mig Info. om: _____

Ring mig _____

Jag beställer _____

Namn _____

Företag _____

Adress _____

Telefon _____

Frankeras ej
Gula
Tidningen
betalar portot

Gula Tidningen

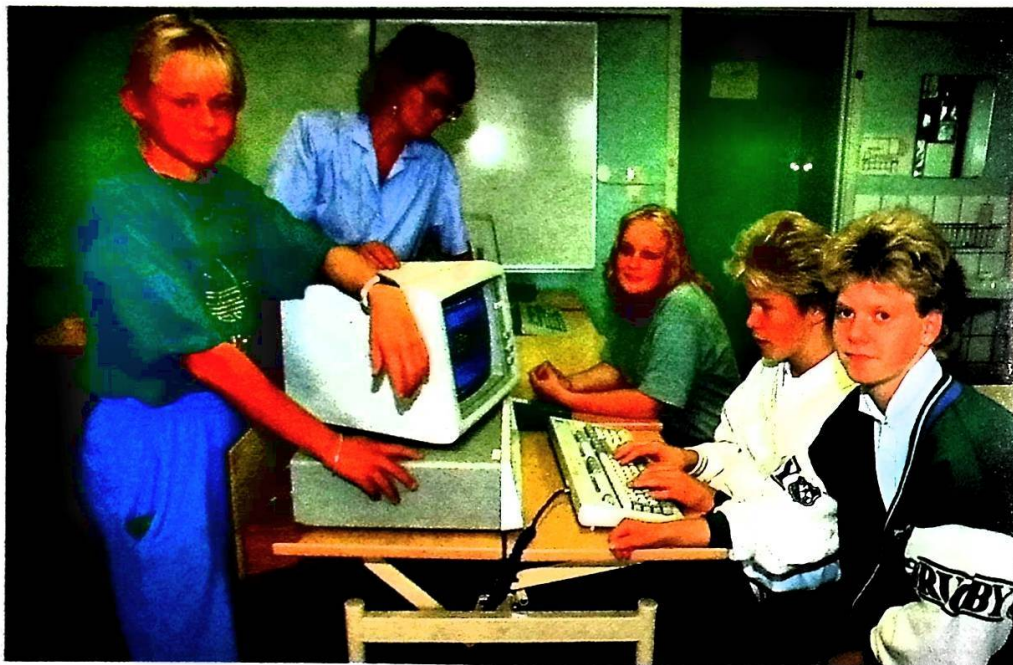
Svarspost

Kundnummer 24440026
110 21 STOCKHOLM

U I D E T E X

Den riktiga Videotex-basen för privat användare! Vi har allt! Sportnyheter, Nöjesnytt, Datanyheter, Spel med garanterad vinst!

Dövskola satsar på videotex

Sedan eleverna vid Vänerskolan i Vänersborg fick videotex har de funnit många nya vänner och brevkompisar. Dessutom har lektionerna blivit både effektivare och roligare. Vänerskolan har en alldeles särskild nytta av datorer och videotex, eftersom eleverna är döva.

Det finns fem specialskolor för döva och hörselskadade i landet. Vänerskolan är först med att utnyttja videotex i undervisningen.

– Tekniken är särdeles lämplig just för döva, säger Birgitta Jonsson som är lärare i samhällsämnen och dataansvarig. – Sedan specialskolorna fick datorer, vi har sex IBM XT och nyligen

köpt till en PC/2, har vi funderat över olika användningsområden.

Insåg värdet snabbt

– Videotex skaffade vi mest av nyfikenhet, men insåg snabbt hur perfekt det är för eleverna. De döva barnen kan ju inte lyfta luren och prata med sina kompisar. I väntan på fungerande bildtelefoner har de länge varit hänvisade till att tala teckenspråk öga mot öga eller skriva brev. Därför har de större glädje än andra av nya medier som texttelefon, telefax, videotex och elektronisk post.

– I våras skaffade Christinaskolan i Härnösand videotex och genast började eleverna kommunicera, berättar Birgitta Jonsson förtjust. Sedan skriver de

långa brev till varann på datorn och får nödvändig skrivträning. Man glömmer lätt att svenska är andraspråk för döva, teckenspråket är deras förstaspråk. Så nu sitter hästkiga tjejer i Vänersborg och berättar för döva kompisar i Norrland om sina älsklingsdjur.

– Det betyder mycket för dem att veta att de kan komma i kontakt med sina vänner om bara någon minut. Men den största nyttan har vi av videotex i undervisningen. Att lätt komma åt uppgifter i databanker är mycket värdefullt för våra elever, som annars kan ha svårt att nås av information på sedvanliga vägar. Vi får fräsch information istället för gamla slitna böcker. Vänerskolan har 60 elever och dessutom ett 20-tal externa

elever i Göteborg och Halmstad i årskurserna 1-10, grundskolan för döva är ett år längre än den vanliga. Undervisningen sker i små klasser om fem, sex elever.

Otroligt duktiga att lära data

– Datatekniken är viktig för döva elever. Därför börjar vi redan i mellanstadiet. Var och en arbetar vid sin egen dator med specialgjorda program från Statens Institut för Läromedel, SIL. De är otroligt duktiga på att snabbt lära sig datateknikens alla möjligheter. Med videotex öppnas ännu ett användningsområde för dem.

För att kunna utnyttja videotextsystemet har Vänerskolan skaffat modem och TEX-program från Reservdelen Data AB. Försöket under våren har gått så bra att verksamheten presenterades på Nordiska kongressen för specialundervisning i augusti. Dessutom fick Vänerskolan 25 000 kronor i bidrag från Skolstyrelsen för att samordna videotextsatsningen vid skolorna för döva.

I den nya versionen av V-TEX kan meddelandet skrivas ut off-line i persondatorns vanliga ordbehandlingsprogram. När allt är klart kan användaren trycka en tangent och bli uppkopplad mot videotex och skriva mottagare. Allt går automatiskt.

– Det blir billigare och mindre stressande än att skriva on-line för de elever som inte är så säkra på språk och maskinskrivning, säger Birgitta Jonsson belåtet. – I höst hoppas vi få med samtliga specialskolor och kanske också få kontakt med andra nordiska dövskolor.

Vänerskolan ska också få pröva Reservdelens nya system SAM-TEX, som är en utveckling av externatorsystemet BAS-TEX. Upp till 20 personer kan koppla upp sig i gruppsamtal eller två och två. Kostnaden blir mindre än ett vanligt telefonsamtal. Systemet har utvecklats med stöd från Televerkets "Demotel-fonden".

Mer om mässor

Den som vill vidga sitt kunnande i datafrågor har som alltid många mässor och seminarier att välja mellan. Den närmaste tiden kommer t ex följande:

2-7 oktober, 1st World Electronic Media Sympo-

sium. Palexpo, Genève. Television, tele- och data-kommunikation. Arrangör Internationella Teleunionen.

4-5 oktober, Marknadsdatabasen – framtidens konkurrensmedel. Industrihuset, Stockholm. Användning av databaser i marknadsföringen. Arrangör Institute for International Research.

5-6 oktober, Stockholm On Line 89. Berns, Stockholm. Elektroniska informationstjänster för näringslivet. Arrangör AXESS Information Services.

14-16 november, UNIX'89 Datorer i samverkan. Stockholmsmässan, Älvsjö. Utrustning, strategi, lösningar för UNIX-standard. Arrangör UNIForum

Svenska.

Senast den **20 november** vill NordData 90 i Göteborg ha förslag på föreläsningar från företag/personer som vill hålla seminarier eller föredrag. Konferensen arrangeras 11-14 juni 1990 på Chalmers i Göteborg av Svenska Dataföreningen och Svenska Samfundet för Informationsbehandling. ■

data vision

Skandinaviens största databasvärd.

Hög kapacitet, driftsäkerhet och flexibilitet – Tekniska lösningar

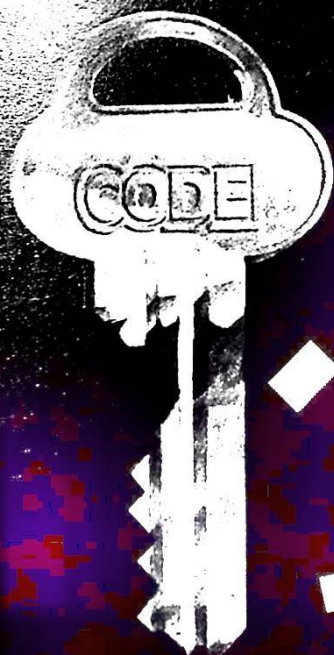
Tvåvägskommunikation – Bra möjligheter till statistikuppgifter

Externdatormöjligheter med maximal möjlighet att styra applikationer

Hög kompetens att skräddarsy lösningar.

Tel.08-759 92 00

Lyckeln till videotextvärlden

PC-Vision

Laddat med finesser. Bland annat TIDUR, en klocka som till exempel hämtar börskurserna medan du är på semester. Tio gånger om dagen, om du så vill.

PC-Vision är inte kräset. En IBM/XT/AT/PS2 eller kompatibel med minst 210K ledigt minne. Skärm utan grafik, med Hercules-grafik, CGA, EGA, VGA. Klarar de flesta modem, automatiska och manuella. Minst en diskett på 360K, gärna hårddisk. Skrivare är trevligt, med inte nödvändigt.

Ring eller faxa, så skickar vi en demodiskett. Tala bara om diskettformat och vilken skärm du har.

CODE

Regeringsgatan 82 - 11139 Stockholm - Tel. 08-796 90 40 - Fax 08-2134 26

Raoul Waldenor, divisionschef i Esselte Info, på besök hos Optionsmäklarna OM, som hämtar finansiell information ur databaser från Esselte.

Ett samlat grepp på informationssökning

På skrivbordet finns två vanliga telefoner. Telefaxapparater, bildskärmar och modem lyser med sin frånvaro. Tjänsterummet tillhör Raoul Waldenor, divisionschef för Esselte Info, Nordens största informationsföretag.

Det är för sådana som han som videotex är det optimala kommunikations-

protokollet. Det säger han i alla fall själv.

- För sällananvändaren måste det vara enkelt, man ska inte behöva komma ihåg hur man ska göra. Då har videotex en stor fördel, säger Raoul Waldenor och förtydligar med ett mer belysande exempel än sig själv:

- Bilhandlare är inte det första man tänker på när det gäller datorisering. Som stockholmare tänker man kanske i stället på grabben med kontoret på fickan och bilarna parkerade på tvärgatorna till Sveavägen.

- Men faktum är att hälften av alla bilhandlare är anslutna till Autotel. Kreditupplysning, omregistrering hos bilregistret och försäkring ordnas i ett svep och det kan göras efter stängningsdags om man så vill. För dem är videotex perfekt.

Alla överlever

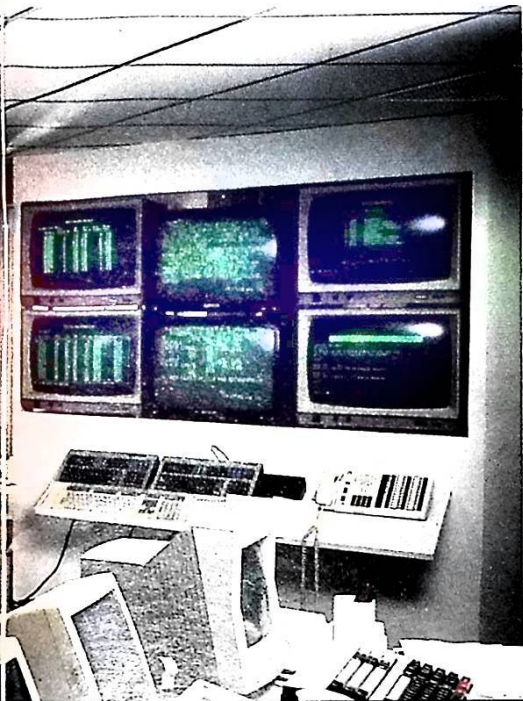
Esselte Info säljer information. När informationen är insamlad, bearbetad och lagrad, omkring 100 gigabyte gör

tjänst för den senare delen, ska den ut till köparen på lämpligt sätt.

- Vi har slutat fundera över vilken teknik som kommer att vara morgondagens. Det är inte längre viktigt. Jag är övertygad om att alla former kommer att överleva. 3270 eller videotextprotokoll spelar ingen roll. Det viktigaste är att hitta det som är bäst för varje kund.

- Videotex är bra, men bara en av flera olika distributionsvägar. Det gäller för oss att ta fram rätt information och koppla den till lämplig kommunikationsväg, säger Raoul Waldenor och tillägger att de olika kommunikationsprotokollen närmar sig varandra.

- Videotextänkandet kommer att finnas även i andra sökprotokoll, säger han. Då är det framförallt enkelheten som är skälet till närmandet. Eftersom tanken är att all information som finns att tillgå hos Esselte Info ska vara tillgänglig oavsett vilken kommunikationskanal man väljer, är det naturligtvis en fördel om enkelheten gör det möjligt för fler att söka, utan att behöva kunna en massa om teknik.

Information viktigaste konkurrensmedlet

Tillväxttakten inom informationsindustrin ligger någonstans mellan 25 och 40 procent. Därvidlag skiljer sig videotex inte från andra system. Men videotex har nu kommit till det stadium att den första stora tröskeln har passerats och fler och större användargrupper kan få tillgång till sådan information som tidigare varit förbehållen andra teknikanvändargrupper.

- Information är morgondagens viktigaste konkurrensmedel, säger Raoul Waldenor. - Information om kunder och konkurrenter är lika viktig som information om marknaden. Och denna information måste naturligtvis vara så aktuell som det bara är möjligt.

För till exempel en säljare räcker det inte att veta allt om den produkt han eller hon har att erbjuda. Ju större kunskapen är om konkurrenterna, marknaden och kunden, desto bättre är det. Och bara en sån sak som att veta att man vänder sig till rätt person kan vara avgörande...

Interaktiva tjänster ökar mest

I denna viktiga och växande informationssektor har videotex, menar Raoul Waldenor, sin självklara plats, vid sidan av och i samverkan med andra kommunikationsmedel. Men den stora tillväxtmarknaden för videotex ligger naturligtvis inom konsumentdelen. På Svenska Telebild, ett företag i Esseltes stora famn, får han medhåll på den punkten. Men det är inte hela saken.

- Det är framför allt ekonomiska tjänster och de branchspecifika tjänsterna som växer mest inom videotex, säger VD Kaj Ålenius och försäljningschefen Fredrik Lindahl förtydligar: - Det är de interaktiva tjänsterna som ökar mest helt enkelt.

Fredrik Lindahl delar in informationsanvändarna, eller om man ska kalla dem köparna, i tre kategorier - amatörer, halvprofessionella och professionella.

- Det är något som de i den första kategorin naturligtvis inte tycker om att höra, men det betyder helt enkelt att amatörerna är de som behöver upplysningar av något slag bara enstaka gånger varje dag. De halvprofessionella behöver kanske sin information uppdaterad, låt oss säga var femte minut. Proffsen behöver sin information i realtid.

- För de första grupperna är videotex det ideala protokollet. - För oss gäller det att avgöra i vilken form kunden är bäst betjänt av att få sin information, förtydligar Kaj Ålenius.

Rätt teknik på rätt plats

Men spelar det någon roll att Telebild är en del av ett stort informationsföretag som Esselte Info?

- Jo, självklart, säger Lindahl och Ålenius. Telebild ägdes tidigare av en stor grupp företag varav Esselte var

Vi säljer

BASUN FÖRETAGSREGISTER

i videotex med basuppgifter om mer än 500.000 företag och deras arbetsställen. Enkla sökvägar ger snabba svar!

FÖRETAGSADRESSER PÅ ADB FRÅN TDU/SCB

uppgifterna kan också fås på listor och etiketter

PC PROGRAMMET "MARKNADSREGISTRET"

Med det här programmet kan du utnyttja våra databaser för att hämta och uppdatera information - enkelt och bekvämt!

TD Utvecklings AB

Idrottsvägen 1, 702 32 Örebro **Tel. 019-13 74 51**

ett, Televerket, Volvo och Svenska Dagbladet andra.

- De tidigare ägarna satt inte på den typ av information som vi behövde, säger Kaj Ålenius och Fredrik Lindahl lägger till att förtroendet ute bland kunderna självklart blir större av att ha Esselte bakom ryggen.

"Sänd på alla kanaler" är en devis som man på Telebild vill föra fram. Vilken kanal som gäller beror på köparen. Däri får Raoul Waldenor medhåll. Telebild är inte bara informationssäljare utan står även till tjänst med konsulttjänster för att avgöra kommunikationsvägen. Rätt teknik på rätt plats alltså.

Gamla honnørsord gäller fortfarande

Billigt och enkelt att använda var ett par av de honnørsord som gällde för videotex i dess ungdom. Sedan dess har det hänt en hel del. Tekniken har gått framåt på alla fronter och framför allt blivit billigare. Honnørsorden gäller fortfarande, menar Kaj Ålenius och Fredrik Lindahl. Ytterligare ett kriterium som är avgörande för användaren är tid. Det finns en skärningspunkt mellan tid och pengar, allt enligt talesättet att tid är pengar.

Och är det värt pengarna att vänta en minut eller två finns det ingen anledning att välja ett snabbare medium än videotex. Därför, menar man, växer videotex parallellt med andra kommunikationstekniker.

Följer utvecklingen på PC-marknaden

Den riktigt stora användargruppen, "gemene man", får vänta ännu ett tag på att bli riktigt involverad. Tele Guide ligger fortfarande en bit framåt i tiden. Det handlar om bra hårdvara till ett vettigt pris. Esselte, IBM och Televerket sitter fortfarande och grunnar på den perfekta lösningen. Annars är "september" det enda svar man får på frågor om Tele Guide.

Men just att hårdvara lämplig för videotex redan finns på många ställen gör att småföretagare är en växande användargrupp.

- Tillväxten inom videotex följer PC-utvecklingen, säger Kaj Ålenius och Fredrik Lindahl understryker: - Många småföretagare har PC-utrustning, de har behov av interaktiva tjänster och de är sällan användare. För dem är alltså videotex rätt teknik på rätt plats. ■

Kvalitets MODEM till lågpris

Besök vår monter på Telecomm -89 2-6 okt.

Förenklade kvalitetsmodem

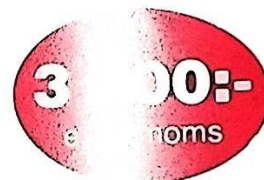
Äntligen! Televerket satsar även på vanliga datakommunikationsanvändare.

Samma höga kvalitet som på verkets övriga modem men med färre funktioner ger snabb och säker uppringd datakommunikation till bra priser.

Se bara på följande modem och priser

Datel 2400 FD/K/F

2400 bps — databaser, order, mellan företag osv . . .

Datel 2400 FD/K/F är ett kombimodem för hastigheter mellan 300-2400 bps. Arbetar i full duplex i V.22 bis med interface V.24/V.28. Asynkron/synkron överföring. Felkorrigering MNP 4. Automatisk uppringning i V.25 bis och Hayes. Autosvar.

Datel 9600 FD/F

9600 bps — grafik, filöverföring, snabb datakomm osv . . .

Datel 9600 FD/F är ett kombimodem för hastigheter mellan 1200-9600 bps. Arbetar i full duplex i V.32 (V.22 bis, V.22) med interface V.24/28. Asynkron/synkron överföring. Felkorrigering MNP 2-5 samt LAPB. Automatisk uppringning i Hayes och V.25 bis. Autosvar. Finns även för magasinsplacering (10 500:- exkl moms)

 Televerket

Ring 90 100 och tala med dataförsäljningen eller välkommen till Telebutiken

Nu väntar alla på ketchup effekten

Vad händer i videotex-branschen? Och hur ser framtiden ut?

Visionen samlade några företrädare för

olika grenar av branschen till ett runda-bords-samtal: Jan-Mikael von Schantz är chef för videotex på Televerket, Ulf Silling är styrelseledamot i Videotextföreningen och representant för SMART Svenska AB, Folke Brished

från Stockholm Börsinformation är informationslämnare i Tele-Bild, Leif Magnusson på Registrator i Karlstad företrädare hårdvarusidan och Lars Jansson på Videotex One är konsult och databasvärd.

Visionen: Det verkar råda stor spänning just nu och en viss turbulens i branschen, nya informationslämnare kommer till medan andra som Agrovisionen och Viking Line skär ner. Varför?

von Schantz: Det är viktigt att tjänsteverantörerna snabbt når en viss volym på sina tjänster. I ett inledningskede är det därför viktigt att knyta ihop hela kedjan av uppgiftslämnare, databasvärdar, hårdvaruleverantörer och nätagare ända ut till marknaden. En bra start är ju grunden till framgång i all affärsverksamhet.

Silling: Felet många gör är att inte fråga marknaden vad den vill ha. Det är svårt att spotta fram information till en okänd användare. Aktörerna på marknaden kan ju inte räkna med att Televerket ska ordna kunder åt dem. De måste själva gå ut och skaffa kunderna. Det finns en bred flora av användare, men de har mycket olika behov. Detta leder till att bara två slags spelare blir kvar på marknaden - de stora, starka och uthålliga samt de små som har hittat sin speciella nisch. En massmarknad förutsätter ett helt annat utbud.

Brished: Som underleverantörer till Tele-Bild har vi inte så exakta uppgifter om hur många tittare vi har, men det är förvånansvärt sällan jag hör av kunder. Kanske en per vecka ringer och undrar om något han sett. Ofta leder det till att innehållet påverkas. Användarna har faktiskt goda chanser att visa vad de vill ha. Men de vet inte riktigt vad de kan begära. Det är nog många goda idéer som inte kommer fram till informationslämnarna.

Silling: Kunderna måste vara intresserade först. Vi som jobbar åt en resebyrå har kollat kundens behov mycket noga, undersökt vad det är han ofta ringer och frågar om. Utifrån det skapar vi informationen och avlastar på så vis resebyrån. Samtidigt spar vi tid och pengar åt kunden, i vårt fall företagen.

von Schantz: Många går och väntar på ett genombrott för videotex på marknaden, den s k ketchup-effekten. Vad som hänt under 80-talet är att videotex lockat fram tekniskt duktiga och kapitalstarka företag. Det är meningen att dessa satsningar nu ska ge utdelning i form av en växande marknad.

Jansson: Videotex är nu i exakt det läge telefax befann sig i för fyra år sedan.

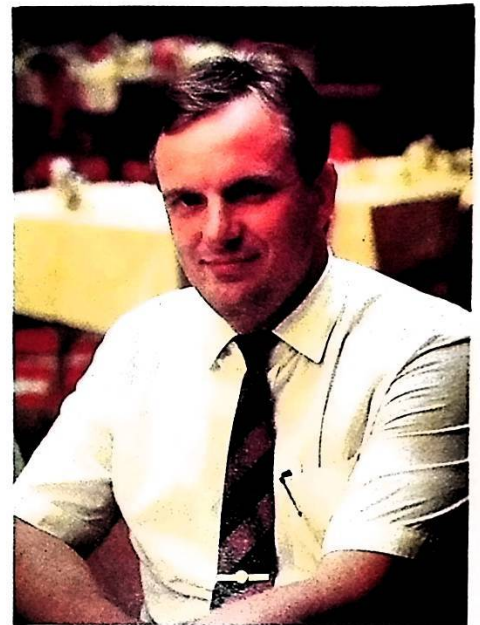

Folke Brished, Stockholm Börsinformation

Magnusson: När vi är ute och gör service på terminaler vi levererat märker vi snart vilka som verkligen använder dem. Och hittills är det utslutande folk som köpt den för ett speciellt ändamål.

Jansson: Det gäller ju att ruska liv i marknaden lite. Sedan vi startade Videotex One har vi försökt väcka uppmärksamhet kring våra tjänster, både de för privatpersonerna och företagen. Och jag tycker vi fått bra respons, det är viktigt att få igång positivt snack om videotex. Det mest positiva är att få igång TeleGuide.

Silling: Hittills har branschen liknat Klondyke - några har stupat på vägen, några har hittat sitt guld, andra har blivit bestulna på det. Bara att prata om TeleGuide har satt fart på intresset, det

Jan-Mikael von Schantz, Televerket

är psykologiskt viktigt och kan göra TeleGuide till något av en självuppfyllande profetia. För när har Televerket enligt min mening varit en teknikerdominerad organisation som bygga upp systemet. Det behövs också folk med nära relation till marknaden. Televerket har axlat för många detaljer och trott sig kunna lösa alla problem på en gång. Ni skulle ha nöjt er med att lägga ut rälsen och struntat i att göra tidtabeller och köra egna tåg.

von Schantz: Det finns mycket avancerad teknik i närheten av videotex. Och vi ska komma ihåg att telefont nätet i vissa stycken är närmare 100 år gammalt. En av de kalkar vi fick svälja var att restaurera tekniken vilket varit en stor och dyrbar åtgärde de senaste åren. Det är inte många företag som skulle orka med en så stor satsning. När det gäller vår roll som nätoperatör tycker jag det idag fungerar mycket bra i kontakterna med övriga parter på marknaden. Kritiken mot oss som nätoperatör och databasvärd samtidigt är berättigad. Vi har inte tydliggjort vår roll tillräckligt.

Magnusson: Jag tycker branschen som helhet är dålig på att sälja sig. Särskilt om man jämför med databranschen. Hur får folk egentligen reda på att videotex finns?

Brished: Instämmer. Det finns en osäkerhet om framtiden för videotex. Televerket har inte klarat den enorma pedagogiska uppgiften att klargöra systemets framtid.

von Schantz: Televerkets satsning är långsiktig. Jag håller med om att det

Leif Magnusson, Registrator

bör vara lättare att bli kund i videotex. En tröskel jag gärna vill sänka är priset på terminaler och program. Tillverkarna måste hela 80-talet på sig att få ner priset och sänka tröskeln för användarna.

Men hur ska användarna kunna betala? Det borde vara möjligt att satsades mer på marknadsföring och försäljning.

Än så länge borde underlätta användarna av befintliga hemdatorer och PC genom att skicka ut program. Modem får kunden fixa själv.

Jansson: Eller varför inte köra efter hyr-TV-modellen?

von Schantz: Om det vore så enkelt kan jag försäkra att vi skulle gjort det för länge sedan. Men man kan inte få till kommunikation utan att kunna peka på tjänsterna och nyttan. Fast helt överksamma är vi ju inte - just nu marknadsför vi via Gula Tidningen 500 paket med modem och program för 895 kronor, det ska bli spännande att se hur det faller ut.

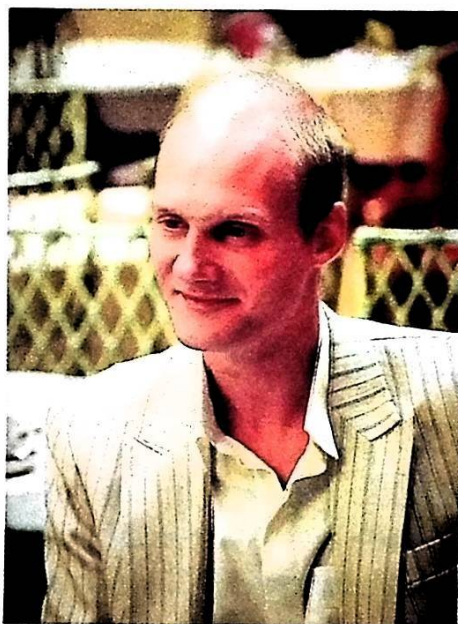
Visionen: Men hur ser 90-talet och en vision av videotex ut?

von Schantz: 80-talet gav oss en mognad på marknaden. Nu hoppas jag på den publika effekten och tror på hemmiljön som en potentiell stormarknad. Men jag ser en framtid också i företagen. Jag tror att datachefernas skrä raseras så att de accepterar även videotex som en bra tjänst. Jag tror på en utveckling inom datakommunikation

från specialist- till vardagsbruk och där kommer videotex att få en stor betydelse. Televerkets roll blir att skapa en öppen marknad, att vara neutrala ur konkurrenssynpunkt och utvecklas till en central kommunikator.

- Mycket beror på TeleGuide. I dag finns 20 000 användare, och med TeleGuide kan antalet mångdubblas. Utformningen av TeleGuide diskuteras just nu (slutet av augusti, reds anm). Det är viktigt att marknaden får besked, och det är synd att diskussionerna dragit ut på tiden. Men ett så stort projekt kräver noggranna förberedelser.

Magnusson: Teleguide är en förutsättning för att videotex ska bli ett accepterat kommunikationssätt. Vi applåderar TeleGuide, fast vi inte finns

Lars Jansson, Videotex One

med som terminalleverantörer. Vi hoppas kunna sälja 6-7 000 terminaler nästa år, det finns marknad både för enklare och mer avancerade terminaler. En trend är att vi alltmer försöker kundanpassa dem. Den tekniska utvecklingen går snabbt mot högre överföringshastigheter och möjligheter att spara större mängder information. Jag har sett CEPT-grafik i ISDN och det blev snabbt mycket bra bilder. Vi släpper nu även en terminal för dataradio. Den tar kontinuerligt emot informationen via antenn och lagrar den, samtidigt som användaren kan ha en normal videotexkommunikation igång. Abonnenterna får hela tiden informationen, men kopplar upp sig först vid interaktiva övningar. Det är en av många spännande kombinationsmöjligheter i telekommunikationsutvecklingen.

Brished: Marknaden för finansiell information fortsätter att växa. En av våra ambitioner är att segregera information och låta den ligga kvar längre - göra specialinformation om utland, företag, branscher eller tekniska analyser. Jag hoppas på bättre grafik för att kunna presentera diagram exakta nog för analys. En annan möjlighet är att presentera mer nyheter i takt med att mer och mer information ändå bearbetas i dator. Kostnaden för att lägga in den i videotextsystemet blir marginell.

Jansson: Jag är obotlig optimist och tror videotex kan bli 90-talets medium. Men jag tror det förutsätter att Televerket lyckas med TeleGuide. Och varför skulle de inte göra det när de satsat 300 miljoner på teknik och har 30 miljoner till marknadsföring?

Silling: Att svara för Videotexföreningens visioner är svårt, eftersom det inte är en homogen församling. Men där finns stora förväntningar på TeleGuide. Om de kommer på skam är jag rädd att många börjar dra sig ur. Personligen tror jag att vår tjänst har sin marknad och att videotex som en nyttotjänst för företagen utvecklas med eller utan TeleGuide. Stora företag vill utnyttja sin befintliga utrustning och det får videotexbranschen anpassa sig till. Mindre företag kan ha god nytta av videotex som tjänst. Om Televerket håller sig till nättjänsterna kommer det att utvecklas branschsystem för exempelvis finanssektorn, resebranschen eller spel och nöjen. Alla kan ju inte få all information hela tiden. ■

Ulf Silling, SMART

Visionen har tidigare berättat om grunderna för videotex. För nytillkomna läsare, och läsare som inte är teknikexperter, gör vi här en snabbrepetition av det viktigaste för att du som läsare ska hänga med i det tekniska som utgör en del av detta nummer.

Man måste skilja på en långfärdsbuss och en personbil" säger Terje Löberg, Reservdelen Data i Göteborg på annan plats i tidningen. Och fortsätter:

- De flesta dataföretag och datachefer kan det inte! De har ännu inte upptäckt att man kan erbjuda sina kunder personbilar. De försöker, och lyckas några gånger, med att sälja, köpa

och installera en buss när behovet är en personbil! Skall du acceptera detta? Naturligtvis inte!

Bussen i datakommunikationssammanhang är exv tjänsterna Datex, Datapak, hyrda förbindelser och alla skräddarsydda system. Ett exempel kan vara kommunikation mellan en leverantör och dennas kunder som beställer varor eller tjänster flera gånger om dagen, stora transaktionsvolymer, tidskrävande och inget större behov av annan kommunikation. Leverantören måste själv bygga upp sitt eget system med kommunikationsväxlar, modempooler m m.

Personbilen motsvaras av Videotexttjänsten! Videotex passar utmärkt för en leverantör som har många kunder som beställer några gånger i veckan. Med Videotex kan kunden vid behov enkelt kommunicera mot exv andra leverantörer, sin egen bank, kredit-upplysningar, postgiro, telefonkatalogen, telex m m.

Visionen har berättat om flera företag som tidigt upptäckt detta, t ex Konsum Uppsala, Biodistra och Svenska Pappersgruppen. De senare erbjuder sina kunder BÅDE buss och personbil, allt efter behov!

Videotexnätet är sedan 1 april 1988 ett av flera professionella datanät som finns i Sverige och i många fall utomlands. I motsats till de flesta sätt att överföra data är Videotex standardiserat på alla nivåer, dvs från användarens terminal eller PC, över nätet, och fram till en ansluten dator. Detta gör det enkelt och billigt att kommunicera och man behöver aldrig fundera på om utrustningar "passar ihop" så länge de följer Videotexstandard.

Företag kan utveckla interaktiva rutiner med frågor och svar på exv ett lagarsaker, såväl som man har statisk information som ändras sällan, exv adresser, priser, produktbeskrivning m m.

Videotex ger idag två olika presentationer: PRESTEL och CEPT. PRESTEL ger enkel grafik och få färger medan CEPT ger avancerad grafik och många färger. Tecken som siffror och bokstäver presenteras däremot lika.

I det svenska Videotexnätet kan man blanda dessa olika standarder, då en konvertering görs mellan systemen beroende på vad användaren har för utrustning. Däremot kan vissa Videotex-system, som EJ är anslutna till det allmänna Videotexnätet, kräva att man MÅSTE ha rätt program- eller terminalstandard när man kopplar upp sig.

Det svenska Videotexnätet, där datorer och programvara har levererats av IBM, är i stort sett likadant som det västtyska Videotexnätet, som där populärt kallas BTX, Bildschirmtext.

Videotextrafiken går på egna telekablar mellan speciella noder, även kallad multiplexorer, som finns i Televerkets stationer. En användare använder sitt vanliga telefonjack och telefonlinje, ringer ett givet nummer och kopplas därefter till närmsta nod i Videotexnätet för att köra säkert och störningsfritt.

Efter uppkoppling mot nätet anger han sitt entrénnummer, med abonnentnummer och lösenord och kan

Beställ dina Rikskuponger i Videotex!

Tag * Riksk #

därefter börja arbeta. Genom menyer, sökord och snabbval kan man komma direkt dit man vill.

Till Videotex kan man ansluta en dator som en videotexdatabas (s k databasvärd), där många företag kan hyra in sig. Detta sätt passar inte alla företag utan man vill kanske själv direkt ansluta sin egen dator till nätet och själv sköta och utveckla systemet för order/entry, information m m.

Även handterminaler exv Micronic med streckodsläsare kan anslutas. En dator externansluts numera till Videotexnätet enligt EHKP-protokollet vilket innebär att man fysiskt ansluter sig till DATAPAK-nätet (X.25) och kan välja hastigheten 4800, 9600, 14400 eller 19200 bps.

Som användare använder man enkla eller avancerade Videotexterminaler eller PC. En användare med PC behöver ett program för PRESTEL och CEPT, och ett modem som han eller hon kopplar in i ett vanligt telefonjack.

... terminaler och PC med... har idag automatisk uppkoppling, felhantering, automatisk registrering, snabbval m m. ... terminaler och... att rekommendera.

Uppkoppling mot Videotextjänsten med vanlig telefonlinje tar mellan 20 och 40 sek beroende på telefonnätets kvalitet och belastning. D v s ungefär lika kort, eller lång, tid som att ringa upp en person eller företag.

För den som önskar snabbare uppkoppling mot Videotex kan man använda tjänsten Datex (X.21) även om detta blir lite dyrare. Datapak är också ett alternativ till uppkoppling.

Videotexabonnemang får man från Televerket och tar ca 5 - 10 dagar att erhålla. Videotexträkningen kommer separat från Televerket och är mycket bra specificerad.

... ill ett abonnemang kan man ha flera medabonnenter vilkas kostnader specificeras separat på räkningen.

Videotex ger 24 timmars service, sju dagar i veckan.

Det finns idag många olika kopplingar från Videotex mot företagssystem, databaser, telex, teletex, telefax, Minicall, meddelandeförmedling m m.

Viss information måste man ha behörighet att komma åt, exv kreditupplysning och bilregistret, medan annat är fritt. En del företag tar även betalt för sin information, genom abonnemang eller bildavgifter. Också detta

kommer specificerat på Videotexträkningen.

... ill slut: videotex är mycket enkelt att använda. Det räcker med pek-fingret, siffrorna 0-9, * och #.

För dem som hittar tangenterna A - Ö erbjuder Videotex flera avancerade funktioner. ■

Du! Jag erbjuder dig och ditt företag BAS-TEX som gör samma jobb som upp till 20 ordermot-tagare men 24 timmar/dag och 7 dagar i veckan!

Med **BAS-TEX** kan du:

- Ge dina kunder 24 timmars service för order/entry, info, nyheter mm
- Ge din orderavdelning avlastning för aktivare bearbetning av kunder
- Få fler köptrogna och nöjda kunder
- Få nya möjligheter till nya affärer
- Agera aktivt och effektivt i ditt försäljningsarbete

Med BAS-TEX kan ditt företag ansluta sig till videotexnätet!

PS: Vi tackar Orienteringsförbundet för storordern. BEXCOM och A.P.I. för deras köp av BAS-TEX

RESERVDELEN
DATA AB

IMPORTGATAN 5
422 46 HISINGSBACKA 031-52 92 88

Så blir PC:n en videotexdatabas

Många vill kunna använda sin videotextterminal för avancerade beräkningar, fri-text-sökning i databaser, köpa och sälja varor, utföra beställningar mm.

Samtidigt vill många företag, inte minst små och medelstora, finna nya kanaler ut till marknaden med information, tjänster eller produkter som efterfrågas.

Förutsättningar finns alltså för en fruktbar förening, men hur ska parterna nå varandra? Höga kostnader, bristande kompatibilitet och dåliga kunskaper lägger hinder i vägen. Nu börjar dock molnen skingras och allt fler kan söka sig in på marknaden tack vare nya tekniska lösningar.

Billigare inträdesbiljett

Efter systembytet i april 1988 måste anslutningen av en dator till videotex följa EHKP-standard. Denna standard fanns tidigare bara för stordatorer. Så är det inte längre och inträdes-biljetten har sjunkit rejält i pris.

Flera programvaror för anslutning av såväl stordatorer som PC och minidatorer finns på marknaden. Ett av systemen kallas SUPERTEX och kommer från Micro Systemation.

Det är ett mikrodatorbaserat video-

texsystem som kan anslutas som externdator i nätet. Själva kommunikations- och databasprogramvaran för IBM PC eller kompatibla ligger under 50 000 kronor och ger möjlighet till 8 ingångar. 3000-6000 videotexsidor kan lagras.

SUPERTEX kan även användas som sk front-end-system mot IBM stor- eller minidatorer. På så sätt kan företaget skapa videotex-ingångar i sin dator och öppna vissa applikationer för nya grupper.

Totalt kostar ett komplett system inkl hårdvara, mjukvara, avgifter till Televerket, videotexbilder och konsulttimmar på ca 200 000:-.

Ett annat system är BAS-TEX från Reservdelen Data i Göteborg. Även BAS-TEX gör det möjligt att ansluta PC och minidatorer som externdatorer till videotexnätet.

Reservdelen har utvecklat BAS-TEX tillsammans med sin tyska samarbetspartner. Enkelt uttryckt har tyskarna ägnat sig åt EHKP-tekniken medan Reservdelen står för den del som användaren ser, berättar Johan Svensson på Reservdelen.

BAS-TEX ger alltså möjlighet att ansluta en vanlig PC som externdator i videotex med EHKP-standard. Systemet har 20 ingångar, det vill säga lika många användare samtidigt. Man har möjlighet att göra egna kopplingar mot andra program, till exempel registerprogram, kalkylering och beställningssystem.

Gula Tidningen försökskanin

- BAS-TEX ger ett alternativ till att hyra in sig i en databas, säger Johan Svensson. Fem BAS-TEX fanns i drift i augusti och några var under installation. 148 000 får man punga ut med om man vill ha BAS-TEX, att jämföra med minst 750 000 om man vill koppla in en stordator på samma sätt, uppger Johan Svensson.

En av BAS-TEX-installationerna finns på Gula Tidningen.

- Vi var den första installationen. I december -88 hade vi BAS-TEX installerat, berättar Bernt Månsson på Gula Tidningen.

- Om vi inte ville hiva upp miljonbelopp hade vi två alternativ. Det ena var PEGYTEX från Micro Systemation som kunde erbjuda åtta användare samtidigt. Det andra var alltså BAS-TEX med sina 20 ingångar. Vi valde BAS-TEX för den större kapacitetens skull. Det var ett system som skulle kunna klara av själva, utan att konsulter, säger Bernt Månsson.

Eftersom Gula Tidningen var den första installationen var början inte helt problemfri.

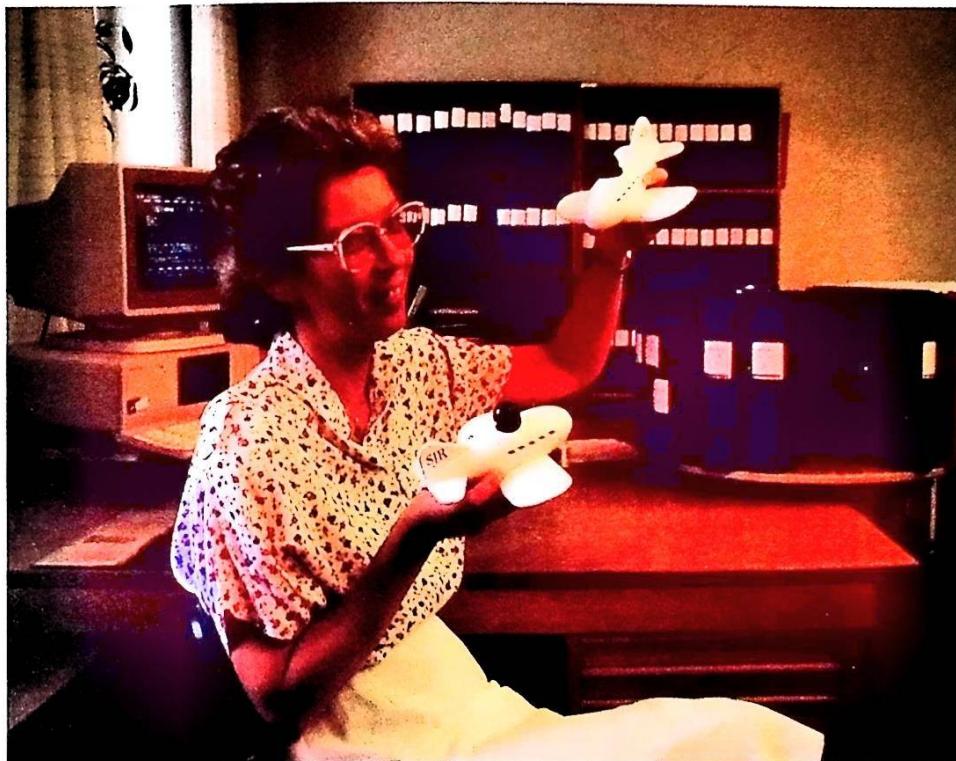
- Vi hade några inkörsproblem, men det har lösts efterhand och Reservdelen har ställt upp föredömligt. Man kan säga att vi är nästan nöjda, säger Bernt Månsson.

PEGYTEX har funnits på marknaden i drygt två år och kostar under 50 000 kronor. Förutom programvara och persondator behövs för PEGYTEX X.25-pad och X.25-abonnemang. PEGYTEX utnyttjar Datapak-nätet.

Svenska Arbetsgivareföreningen är en av användarna av PEGYTEX för sin videotexdatabas SAFTEL. Här finns tjänsten "Se om ditt företag", SAF-handboken, cirkulär, kalkyler, ekonomisk information, kursprogram, förhandlingsinformation mm för SAFs delägare.

Snart finns ytterligare ett alternativ att tillgå. Trilog Data AB är på gång och senast i början av oktober räknar man med att ha sitt Videotex Bas ute på marknaden. För mellan 30 000 och 40 000 kronor ska man då kunna få möjligheten att göra en PC till videotexdatabas.

- Det är ett mycket platseffektivt system, säger Leif Petterson. Vi har gjort en kalkyl som visar att man kan klara 10 000 bilder och 10 000 användare om man har en kapacitet på 40 megabyte i sin hårddisk. Videotex Bas stöder alla funktioner som videotex gör och den fungerar i nätverk. ■

”Jag hade ingen aning om att det var så enkelt att boka resorna själv”

Agneta Bennheden, resebeställare Lunds sjukvårdsdistrikt.

Bokar du ofta flyg, tåg och hotell?

Behöver du snabbt få information om priser, platstillgång och tidtabeller?

Har du en PC eller en videotextterminal?

Allt fler resebeställare på företag över hela Sverige väljer att göra som Agneta.

Genom informations- och självbokningssystemet SJR Direkt spar hon tid och kan snabbt ge företagets resenärer korrekta svar.

Hon har hela tiden aktuell reseinformation tillgänglig via sin dator.

Systemet är öppet dygnet runt. Inga väntetider. Snabbt och enkelt bokar hon resan och ändrar eller avbokar vid behov.

– SJR Direkt är enkelt att använda och ger mig tid över till planering av mer komplicerade resor, säger Agneta.

– Servicegraden höjs avsevärt, tycker Kenneth Larson, resesamordnare Wasabröd AB.

– Inte minst resenärerna tycker att förbättringen är fantastisk, berättar Britt Carlsson, resesamordnare Telekontoret Umeå.

I vår broschyr ”SJR Direkt” berättar Agneta, Britt och Kenneth mer om hur de arbetar med SJR Direkt som hjälpmedel. Där hittar du också en beskrivning på hur du enkelt kan använda SJR Direkt. Skicka efter den!

Vill du pröva SJR Direkt? Fyll bara i kupongen så tar vi kontakt med dig för en demonstration.

Ja, jag vill veta mer om hur SJR Direkt kan underlätta mitt arbete.

Skicka mig broschyren ”SJR Direkt”.

Kontakta mig för en demonstration av SJR Direkt.

Köper mina resor hos _____

Skicka in kupongen till SJ Resebyrå, Huvudkontoret, Box 214, 101 22 Stockholm. Tel. 08-762 44 41.

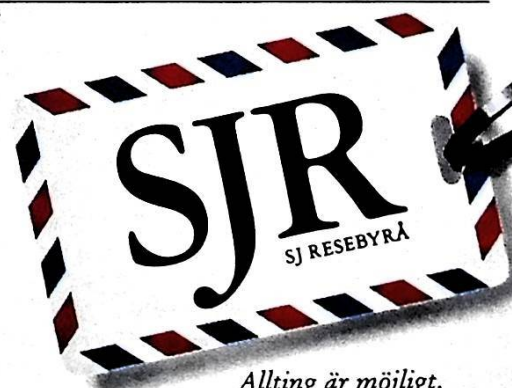
NAMN _____

FORETAG _____

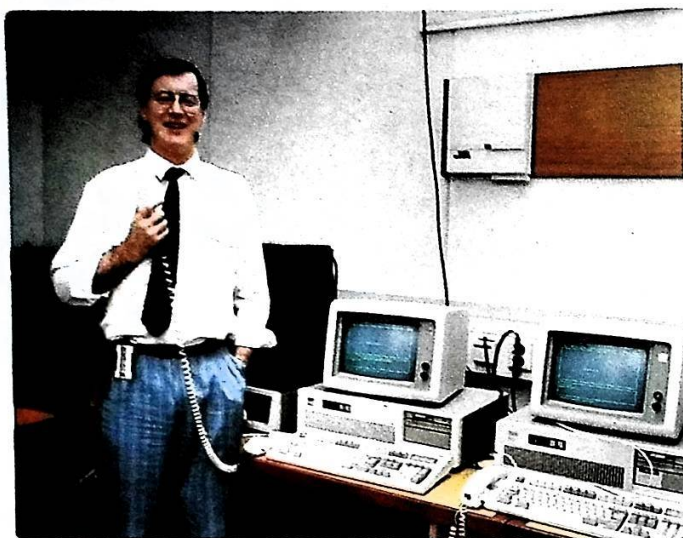
TEL _____

ADRESS _____

POSTADRESS _____

Allting är möjligt.

Bo Hammarström, produktchef för ISDN på Televerket

ISDN revolutionerar videotex

En bit in på 90-talet öppnas nya möjligheter i telefonnätet som gör videotexttjänsterna mer attraktiva: Det går snabbare att bläddra i databaser, mer information sänds på kortare tid och stillbilder i fullfärg kan tas fram med god kvalitet på mindre än tio sekunder.

Lösningen är ISDN, Integrated Services Digital Network. Eller lite mer svenskt – Digitalt Flertjänstnät. Enkelt uttryckt ska vi få ljud, text, bild och data ur ett enda jack – snabbare och med flera samtidiga användningsområden. De digitala tjänsterna blir sådana som i dag finns i telefonnätet, Datapak och Datel samt ett antal tillkommande teletjänster.

Överföringshastigheten blir 64 kilobits/sekund. Basanslutningen kallas av teknikerna 2B+D. Det innebär att förbindelsen över telefonledningen har två så kallade B-kanaler för 64 kilobits/sekund och en D-kanal om 16 kilobits/sekund som bär signalerna för B-kanalerna, men också kan an-

vändas för trafik med lägre överföringshastighet.

Till varje jack kan upp till åtta terminaler anslutas och utföra flera olika tjänster samtidigt.

För kontor eller lokala nät kommer så kallad primäranslutning, 30B+D. Den har alltså 30 oberoende B-kanaler och en D-kanal med 64 kilobits/sekund. Televerket enades i fjol om en internationell standard för smalbands-ISDN, alltså för vanlig telekabel.

Samtidigt pågår arbetet med att ta fram en bredbandsstandard för fiberoptiska ledningar. 19 europeiska länder har antagit CEPTs rekommendation med sikte på att ha standarden för ISDN i bruk 1992-93. Svenska Televerket har förberett ISDN i flera år och testar nu internt att tjänsterna fungerar.

Efter nyår ska fältprovet utvidgas så att leverantörerna får prova terminaler och tillämpningar.

De första ISDN-stationerna startas i Stockholm och Göteborg under hösten, där också fältprovet inleds efter

årsskiftet med basanslutningen 2B+D. Mot slutet av nästa år ska primäranslutningen 30B+D prövas mot externa användare.

– Därefter räknar vi med kommersiell drift någon gång 1992, säger Bo Hammarström på Televerket. Det blir företagen som först kan dra nytta av ISDN. 1994-95 hoppas vi kunna erbjuda ISDN åt hushållen. Kapaciteten ökar kraftigt med ISDN:

– Alla åtta tonårdsdottrarna kan få egna telefonnummer över samma jack, skämtar Bo Hammarström. Med individuell debitering... Där emot blir PCn med ett ISDN-kort och lur en flerfunktionsapparat, kapabel för ljud, bild, text och data.

– Videotex får ett rörligare och snabbare nät som inte minst kan föra över bilder med mycket hög kvalitet. Det borde intressera återförsäljare, resebyråer eller varför inte tidningar. Med två 64 kilobitskanaler kan man köra videokonferenser. Via ISDN ligger också fax, larm, teletex, telex samt en rad tilläggs-tjänster. ■

KCE

KEY-COM ELEKTRONIK AB

Box 17075 • 10462 Stockholm

08-6680475

- enligt Hayes AT-kommandon.
- Felkorrigering enligt MNP klass 2-5.
- Överföringshastighet upp till 4800 bps.
- Modemen finns som PC-kort, Toshiba-kort, i låda eller för rackmontage.

MODEM

att lita på!

För en videotexanvändare är det många "bitar" som måste fungera och passa ihop. Vad som är viktigast är omöjligt att säga, men utan ett fungerande modem kommer man ingenstans. Mindre lyckad överföring av filer och data kan ställa till en hel del problem.

Vid synkron dataöverföring är det vanligt att ett kommunikationsprotokoll stöder trafiken mellan datorändarna. Kommunikationsprotokollet tar han om felet som uppkommer. Men nu finns modem som korrigerar överföringsfel även i den asynkrona världen.

Vid asynkron överföring kan modemerna använda ett så kallat felkorrigeringsprotokoll. Data som överförs indelas i block som vart och ett har en checksumma och förses med en felchecksumma. Det betyder att modemerna kontrollerar varje block och dess checksumma. Om någon felaktig bit vägen stämmer inte checksumman och datorn begär om-sändning av det felaktiga blocket. Detta kallas allmänt ARQ (Automatic Repeat reQuest).

Av de olika metoder för ARQ som finns är MNP, Microcom Networking Protocol, det vanligaste. Det sändande modem sparar en kopia på varje översänt block tills mottagarmodemet "kvitterat" den korrekta sändningen. En konsekvens av det här är att man kan uppleva överföringen som "trög" om förbindelsen är

Modem

som rättar felet

riktigt dålig. Å andra sidan får man en korrekt överföring.

MNP finns tillgängligt i flera olika nivåer från 1 till 9, ju högre nummer desto högre datahastighet, generellt sett. Det är genom att ändra paketstorlekarna och gå över till synkron överföring mellan modemerna, och dataöverföring enligt en speciell logaritm som man når högre överföringshastigheter.

De olika hastigheterna är beroende på hur datakomprimeringen är utförd. Med MNP-3, synkron bitorienterad överföring i full duplex, har man tagit bort start- och stoppbitar och fått upp hastigheten till 108 procent. Användaren kommunicerar fortfarande asynkront mellan modemerna.

Med MNP-4 och MNP-5 har överföringshastigheten ökat till 120 respektive 200

procent av den nominella hastigheten. Med hjälp av felkorrigering kan man alltså från MNP-3 och uppåt uppnå högre överföringshastighet. Därför är det lämpligt att ställa RS-232-porten till högre hastighet för att uppnå optimal överföring. (Till exempel V.22 normal 2400 bit/s med MNP-5 väljer man lämpligen 4800 bit/s på datorporten.)

Flerparten modem har Auto-Reliable-funktion. Det innebär att modemerna när

man ringer upp en dator försöker etablera en MNP-länk. Om modemerna inte får någon kontakt inom en viss tid går det över till direkt överföring. Om man i stället ringer en databas där man har bara ett påloggningsförsök kommer man antagligen att bli utkastad på grund av att MNP redan har skickat ut sin handskakningssekvens. Då är det bättre att koppla bort MNP-funktionen. ■

* SNABB# eller *55555#

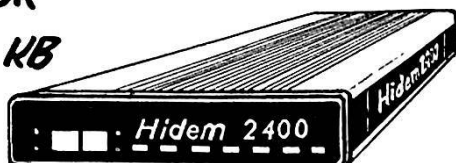
Snabbmeny till den intressanta informationen i Videotextnätet!

Snabbmeny/ Aktievisionen

tel 08-11 35 45, 031-68 14 38, 040-97 53 00

VIDEOTEX MAGINTOSH 250:-

- ★ INSTALLERAS SOM SKRIVBORDSTILLBEHÖR
- ★ TAR ENDAST UPP 11 KB
- ★ PRIS 250:-

HIDEM 1200

- ★ 300 OCH 1200 bps
- ★ PRIS 1.290:-

HIDEM 2400

- ★ 1200 OCH 2400 bps
- ★ NATTLÄGE
- ★ PRIS 2.390:-

BÅDA MODEMENA ÄR T-MÄRKTA OCH LEVERERAS MED SVENSK HANDBOK, S-MÄRKT NÄTADAPTER OCH VIDEOTEX PROGRAM (TILL PC)

2 ÅRS GARANTI

Alla priser exkl. moms

Kungälvs Datatjänst AB, Box 13, 442 21 Kungälv, Tel 0303-195 50, Fax 0303-181 10

TRICOM

MER

ÄN BARA

VIDEOTEX

KOMPLETT

KOMMUNIKATION

FÖR PC

Besök din Victor, Esselete Datasoft eller Datateam auktoriserad återförsäljare för en demonstration.

Program och modem är utvecklat speciellt för den svenska marknaden av Trilog Data AB.

Trilog Data AB, Box 9066, 10271 Stockholm.

Postnummerkatalogen i Videotex

Sedan den 1 augusti finns postnummerkatalogen som databas i Videotex.

Databasen söker fram:

- postnummer till en viss adress - ange gata och ort.
- postnummer till företag med eget postnummer - ange företag.

Inom tätorter kan basen även söka fram:

- alla gator inom ett visst postnummer - ange postnummer
- i vilka orter ett visst gatunamn förekommer - ange gata.

Basen når man genom att ta
* Posten #

Sökningar i basen är kostnadsfria.
För närmare upplysningar om databasens innehåll ring Irene Ullen Postens Huvudkontor tel. 08-781 19 87

Snabba pizzaleveranser via videotex...

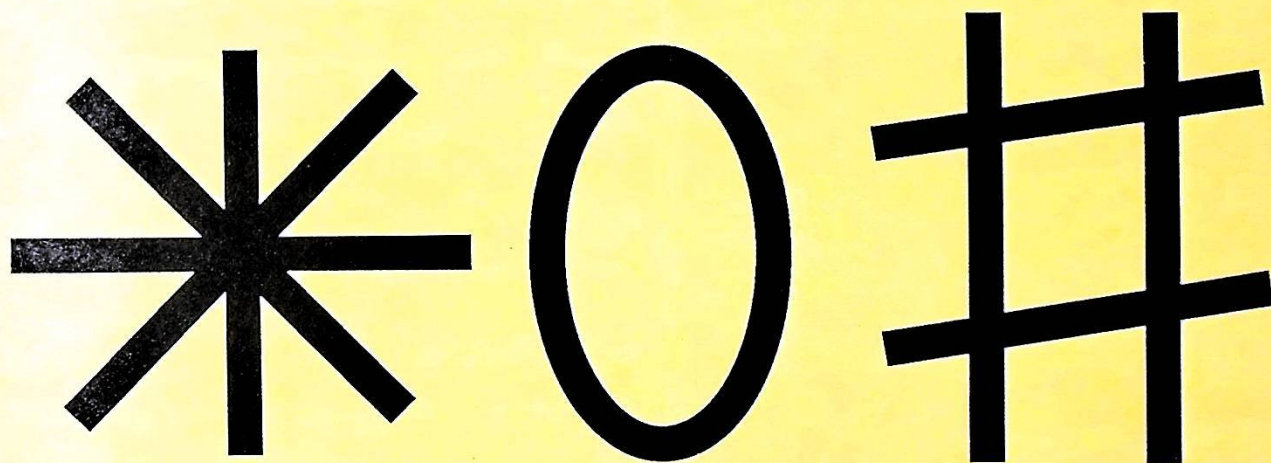
...till kontor eller bostad...

...är en ny tjänst från Videotex One.

Nr 3 1989

TELEVERKETS VIDEOTEXTTJÄNST

**-Din vägledare i Televerkets
Videotexttjänst**

Videotex, vad är det?

Videotex är den internationella beteckningen på en teknik som medger enkel och snabb sökning av information i databaser. Med videotex kan du också arbeta med information dubbelriktat, tex göra bokningar och beställningar. Denna möjlighet, interaktivitet som det heter på dataspråk, skiljer videotex från andra enkelriktade medier som t ex Text-TV.

Den information som nås via Televerkets Videotextjänst finns lagrad i ett 40-tal datorer. I dessa datorer finns det sedan i sin tur idag ett hundratal informationslämnare som erbjuder olika tjänster. En av dessa informationslämnare är Televerket som erbjuder Nummervisionen som innehåller Sveriges alla telefonnummer.

Utöver att erbjuda Nummervisionen koncentrerar sig Televerket på att som en växel koppla användarna rätt bland de anslutna datorerna. För att göra det lättare att hitta i Videotextjänsten, tillhandahåller Televerket ett söksystem med olika register. Televerket sköter också räkningsutskick till användaren, för att sedan fördela dessa pengar till rätt informationslämnare. Därutöver står Televerket också för Videotextjänstens elektroniska post, Brevlådan.

Om någon som lämnar information i Videotextjänsten vill ta betalt av användaren för detta kan han göra det på flera sätt. Antingen genom att ha en bildavgift eller genom att ha en abonnemangsvavgift. Vissa informationslämnare använder bildavgift, andra abonnemangsvavgift och några bådadera. Denna prissättning medför att såväl sällan-användare som storanvändare skall kunna erbjudas ett konkurrenskraftigt pris.

Guiden, *0#.

*0#, runt detta kommando kretsar det mesta i Videotextjänsten. *0# leder till Guiden där allt börjar. Där finns kataloger, Videotex-Nytt och Hjälp och därifrån kan du söka dig vart du vill. Vi är medvetna om att det idag med det snabbt växande informationsutbudet inte alltid är så lätt att hitta rätt information på ett snabbt och enkelt sätt, men om du känner dig vilse i systemet, slå *0#. Från Guiden skall du alltid kunna hitta rätt, i alla fall om du har den här katalogen bredvid dig. Det är nämligen från just Guiden som allting utgår i denna katalog. Så slå *0#.

Uppbyggnad av katalogen

1. Först i katalogen finner du en alfabetisk listning över alla "öppna" tjänster i Videotextjänsten. För att nå en öppen tjänst krävs det ingenting av dig utöver att du i vissa fall kan bli tvungen att betala bildpris eller en abonnemangsvavgift för informationen. Här följer ett exempel på hur den alfabetiska listningen fungerar:

Namn på Inform.lämnaren Snabbaste sökväg från Guiden (*0#).

Bolag AA *12121#
-Valutakurser
*Börsinformation Tjänstens innehåll
-Skattetabeller
08-12 34 56

Telefonnummer till Informationslämnaren

Tecknet * innebär att det för att nå den informationen krävs ett speciellt abonnemang. Står * istället före namnet på informationslämnaren, innebär detta att det krävs ett abonnemang för all den information som informationslämnaren tillhandahåller.

Hänvisningen som visar snabbaste sökvägen till informationslämnaren från Guiden, står antingen efter eller under informationslämnaren. I vissa fall står det även två kommandon med ett "och" emellan, detta när det krävs två kommandon från Guiden för att nå informationen.

2. Den andra delen av katalogen består av en alfabetisk listning över de "slutna" tjänsterna. En "sluten" tjänst kännetecknas av att informationslämnaren kräver att vissa kriterier skall uppfyllas för att få ta del av informationen. Exempel på sådana kriterier kan vara att man skall vara näringsidkare, eller verksam inom en viss bransch.

3. Den tredje delen av katalogen består av ett register som är ämnesindelad. Här ser du ett exempel på hur det kan se ut:

Blommor
Hortovision (S)
Interflora

Här är ämnet Blommor och under detta ämne kan du alltså hitta två informationslämnare: Hortovision och Interflora. S:et som du ser inom parentes efter Hortovision visar att det är en sluten tjänst, i detta fall för trädgårdsmästare.

Nu är det bara att börja leta i katalogen. Lycka till, och glöm inte bort * 0 #.

Så här hjälper Televerket dig på vägen...

Tjänster i Videotex som erbjuds av Televerket :

Guiden *0#

-Kataloger mm.

Personlig Meny *22#

-I Videotex kan du lägga upp en Personlig Meny med snabbval till de tjänster som du oftast tittar på. Om du vill kan du till och med få upp din Personliga Meny direkt efter pålogningen, istället för Guiden. Detta reglerar du från Funktioner, val 7 från Guiden. Om du inte har lagt upp en Personlig Meny, gör du det från bild 21. Dit kommer du genom att skriva *21#.

Brevlådan *8#

-Möjlighet att skicka elektronisk post till andra användare av Videotextjänsten.

Videotexkatalogen *170000#

-Katalog över samtliga abonnenters abonnentnummer. Perfekt att ha till hands när du ska skicka Videotexbrev till någon som du saknar abonnentnumret till.

Videotexnytt *5#

-Innehåller allehanda nyheter från "Videotexfronten", t ex nya tjänster och beskrivning på hur du hittar dit.

Fler kommandon, se längst bak.

Öppna tjänster

ABC-Bild *444454#

- Spel
- Sexlife
- Roliga historier
- Fräckisar
- Rosa Sidorna

0280-424 42

Aktievisionen *44444#

- Svenska börsen
- Köp/sälj rekommendationer och marknadsbedömningar
- Börskommentar
- *Börsen
- Ekonyheter
- Valutor och räntor
- Nyckeltal
- Internationella index och kurser
- Financial Times
- Företagsrapporter
- Mäklardata
- Privatekonomi
- Demobilder
- Aktieskola
- *UC

031-68 14 38

Almarna *Almarna#

- Företag, kundinformation & reklam
- Aktietips
- Konferenser
- Postorder
- Köp och sälj
- Tandvården
- DAKS (se DAKS)
- Aramis (se Aramis)
- Lukas (se Lukas)

0586-308 76

API

*API#

- Hotell/Resesystem
- Stugbokning
- Golfvisionen
- Turistinformation
- Skidinformation
- Handelskammaren
- Sista Minuten Resor

- Svenska kommuner
- Bilmarknad
- Båtcharter

031-10 18 30

Aramis

*Aramis#

- Arbetsliv
- Arbetsmiljö
- Miljövård
- Naturskydd

0586-308 76

ATG(ABTrav och Galopp)

*ATG#

- "Totoinformation dygnet runt"
- Snabbvalsinformation
- V65-tävlingarna (odds, ändringar, resultat mm)
- Dagens dubbel (odds, ändringar, resultat mm)

08-98 85 00

Bankgirot *400000# och *Bankgirot#

- Produkter
- Sökordsregister/Innehållsförteckning
- Nyheter från BGC
- Bankomatförteckning
- Tidtabell skatter

08-725 60 00

Bohusbanken*Bankdata#

- Information om kontoservice

019-13 62 50

Brittiska turistbyrån

*400000#

och *BTA#

- Resor till Storbritannien
- Resor i Storbritannien
- London
- Evenemang
- Böcker och broschyrer
- Brittiska turistbyrån, information

08-21 24 44

Cancerfonden *400000# och *80009660#

- Information
- Bidrag via Videotex

08-63 58 40

Concept *Concept#

- Företagspresentation
- Produkter och tjänster
- Information om externdatorer

063-12 12 00

*DAKS

*DAKS#

- Datakommunikation för skolan

0586-308 76

Datavision *400000#

- Våra databaser alfabetiskt
- Nyheter i Datavision
- Mer om Datavision
- Telex
- Telefax
- Postfax

08-759 92 00

*Ecotel

*Ecotel#

- Aktiemarknad
- Kreditupplysningar
- Fastighetsdata
- Valutor
- Pennyngmarknad
- Råvaror
- Ecotel international (ICV London)
- Boliden
- Postgirot
- Ekonominytt TT
- Markettell

08-705 16 00

Ellos

*Maraton#

och*Ellos#

- Extraerbjudanden
- Beställning av varor
- Beställning av kataloger

08-735 80 00

*Enter-Media***Inter-Media#**

- Aktuellt beordringsläge
- Annonsbeställning
- Mediaregister över alla media
- Mediaaktuellt

021-11 00 50

Expressen *Expressen#

- Nyheter
- Sportresultat och tabeller
- Tipsexpertens förslag
- Radio, TV, Video
- Nöjen, film, skivor
- Evenemangsguide Europa

08-738 33 07

Flygkompaniet *Flygk#

- Lågprisflyg reguljär
- Kontaktsida

08-702 02 50

Focus on Finland***400000#****och *200890#**

- Accommodation
- Travel in Finland
- Tour operators
- Coming events

08-759 92 00

Folksam *Folksam#

- Allmänt om Folksam
- Privatförsäkringar för hushållet (Försäkringsfråga, premie- och produktinformation)

08-772 60 00

Gula Guiden***Gulaguiden#**

- *Elektroniska Gula Sidorna
- Sök i Gula Guiden
- Lathund
- Vad finns i Gula Guiden
- Hur annonserar jag i Gula Guiden

08-759 92 00

Gula Tidningen***Gula Tidningen#**

- Annonsera och sök i riksupplagan
- Annonsera och sök i skåneupplagan
- Annonsera i hela världen
- Beställ videotextprogram

08-33 79 00

HPDatabas***HPD#**

- Videotextvärlden
- Skafferiet
- Videotextskolan
- Rösta i Videotext
- Politiken
- Skrivklådan
- Synpunkten
- Videotext-klippet
- LottoDrakula

08-33 04 00

Interflora *Interflora#

- Beställning av blommogram

08-26 26 85

Inter-Media se Enter-Media**Internationell Assurans*****IA#**

- Premieförfrågan
- Försäkringsförfrågan
- Skadeförfrågan
- Beställning av besiktning eller kontakt med IA

08-705 16 00

*Kom Före *Kom Före#

- "Informationspaket för fastighetsmäklare"
- Kreditmarknad

- Försäkringsmarknad
- Aktiemarknad
- Kreditupplysningar
- Centrala FastighetsData (CFD)
- Boendekalkyl
- Hus till salu
- Tylöprint
- Enter-Media
- SFS-mäklare
- Demo-bilder

0300-502 07

Komtex***Komtex#**

- Information Stockholms Stad
- *Ekerö kommun

08-744 26 60

Kronologen***Krono#**

- Travtips
- Rankingmeny
- Servicemeny

Lukas***Lukas#**

- "Lantbruksuniversitetets katalog och söksystem"

0586-308 76

Maraton***Maraton#**

- Spel
- Videofilmer
- Stockholm information
- Västerås information
- Data
- Interview
- MKL, klotterplank
- V65

08-712 15 35

Mariehamn Resor***Åland#**

- Presentation
- Konferenser
- Paketresor
- Bokning

009358-281 4001

Marinvisionen *30001#

- Presentation
- Leverantörsinformation
- Branschregister
- Begagnat båtregister
- Sweboat båtregister
- Sweboat informerar
- Beställningar

08-744 02 20

*Markettell *Markettell#

- Lokalmeny
- Konferensmeny
- Demo
- Information

08-705 15 90

**Melody *400000#
och *Melody#**

- Bords- och biljettbeställning

08-21 00 86

**Mikesoft *400000#
och *Mikesoft#**

- Tjänster
- Information
- Demobilder
- *Internals
- Datorer och övrig hårdvara
- Siduthyrning
- Klotterplank
- *SL-sysman
- Supportsida
- Elektronik

08-733 40 15

Mikrovisionen *444455#

- Spel
- Frågesport
- Vintest
- Grafikgalleriet
- Varuhus
- Personliga tester
- Adventure
- Debatt
- Intervjuer
- Luffarschack

0250-424 42

Minicall-Text***Minicalltext#**

- Sänd textmeddelande via Minicall
- Mottagning av textmeddelande
- Information

08-90 350

MKL***MKL#**

- Klotterplank

08-33 04 00

Nummervisionen***Nummervisionen#**

- Vem har telefonnummer ....?
- Vilket telefonnummer har ...?
- Vilket telefonnummer har företaget ...?
- Gula Sidorna

08-759 92 00

Pappersgruppen***Pappersgruppen#**

- "Beställ allt för kontoret"
- Beställning

08-722 05 00

Pizza Express *Pizza#

- Pizzabeställning

08-33 04 00

PK Teledata *50000#

- Koncernnytt
- Börs och ekonomisk informaion
- PK Företag
- PK Privat
- Valutainformation
- PK vinnarkonto, senaste dragningen
- UC
- CFD

08-781 80 00

Posten***Posten#**

- Brevporto
- Paketporto
- Betalingar
- Finns att köpa i postkassan
- Sänd direktbrev
- Postnummerkatalogen

08-33 04 00

Postnummerkatalogen***Pnr#**

- Postnummerupplysning
- Adressupplysning
- Bruksanvisning
- Systeminformation

08-33 04 00

Prenumerationstjänst***400000#****och *8000101102#**

- Prenumerationsbeställning

08-759 92 00

Reservdelen***RKL#**

- Debatten
- Klotterplanket
- Reservlådan
- Systeminformation
- Luffarschack
- VIP-RKL

031-52 92 88

Rikskuponger *Riksk#

- Information om tjänster
- Produktinformation
- Senaste nytt
- Beställning

08-796 38 00

Rädda Barnen *400000#**och *8000976#**

- Information
- Bidrag via Videotex

08-63 00 00

**Röda Korset *40000#
och *80009209#**

-Information
-Bidrag via Videotex

08-60 15 51

SAFTEL *SAF#

-SAFTEL/SAF-tidningen
-Pressmeddelanden
-Förhandlingsnytt
*Delägarcirkulär
*Övrig delägarinformation
-Det ekonomiska läget
*SAF-handboken
*Se om ditt företag
*Kalkyler
-Börsen

08-762 60 00

*Samhällsnytt *Samhällsn#

-Samhällskunskap för skolan

021-19 92 12

Scandinavian Seaways (DFDs) *Seaways#

-Reseinformation

031-65 06 00

SCB *SCB#

-Ekostat
-Senaste nytt
-Kommande och nyutkomna publikationer
-Adresser och öppettider

08-783 40 00

*SCB-Basun *TDU#

-Företagsregister

019-13 74 34

Skaraborgsbanken *Bankdata#

*Kontoförteckning
*Centralkontoredovisning
*Överföringar

08-789 56 00

SMHI *SMHI#

-Vädret för 14 svenska orter
-Resevärdet på utländska turistorter
-Vädertjänsten, meteorologiska avdelningen
-Väderbilder i Cept-grafik
-Väder i fjällen och snödjup
-Lokala sökningar

011-15 85 68

Spartel *Spartel#

*Kontoinformation
*Sparbankerna internt
-Aktie-SM

08-13 40 00

SRF Resevison *SRFR#

-Bussarrangörer:
(Bengt-Martins, Europabuss, Lion Tours, Fritidsbuss, Nex Tours, Stockholm Sightseeing, Ölvemarks)
-Båtarrangörer
(Birka Line, Flygbåtarna Öresund, GT-Link, KG-Line, Vasabåtarna, Kustlinjen, Lion Ferry, Scandinavian Ferry Lines, Stena Line, TT-Line, Viking Line)
-Flyg-paketresor
(Fritidsresor, Globetrotter, Ibusz, Linders Resor, Orbis, Places, Plusresor, Royal Tours, Spain Tours, Swansons, Tour Asia, Trivselresor, Yugo-tours)
-Semesterbyar
-Tåg
-Hotell, övrig inkvartering,

konferenser
-Resmål Sverige
-Resmål utland, turistbyråer (Danmark, Finland, Norge, Storbritannien, Ungern, Åland, Österrike)
-Nordic Communication (kommunikation Norrbotten)
-Skidguide
-Sista Minuten
-Freys Hyrverk
-Hertz biluthyrning
-Branschinformation resor
-Konferensanläggningar

08-24 62 16

**Statoil *40000#
och *125050#**

*Internt
-Statoil Petrokemi AB
-Faktaruta
-Beställa information
-Division plaster

0303-870 00

Stockholm Börsinformation *SBI#

-Börsläget
-Mäklartips
-Kommentar

08-24 92 40

Stockholms Stads Datacentral se Komtex

**Sundsvalls Tidning *40000#
och *Sunds#**

-Kabel TV-program
-Grafiksidor
-Timrå kommun

08-735 54 00

Svensk Bilprovning
*Bilprov#

- Beställ tid
- Adresser
- Viktigt att veta

08-33 04 00

*TDL-Transport Data Link
*TDL#

- TDL
- Farligt gods
- Fraktbörsen

031-70 52 00

TDU Teledata ***TDU#**

- *Tidningsfakta
- *SCB-Basun
- *Börsspecial
- Spel
- Utbildning

019-13 74 34

Telebild ***Telebild#**

- *Autotel (se Autotel)
- *Börsspecial
- *Ecotel (se Ecotel)
- *Markettell (förmedling av lokaler och konferensanläggningar)
- Börsextra
- Bolagsanalys, bokslut och nyckeltal
- Har du vunnit ? (Premieobligationsdragningar)
- Väderprognoser från SMHI
- TS/RS (se Tidningsstatistik)
- *CFD
- *Kontoinformation (se Bankdata)
- *UC, kreditupplysningar
- *Soliditet, kreditupplysningar
- *Resurs, kreditupplysningar
- *Ekonomitelegram, TT
- Båtregistret, Nautotel

08-705 16 00

Telefakta ***Telefakta#**

- Gula Fakta
- Företagsfakta 20 företag
- Index över svarssidor
- Nummervisionen

08-759 92 00

Telefax se Datavision

Telefonkatalogen se
Nummervisionen

Televerket ***79500#**

- Produktinformation
- *Interninformation

063-90 100

Telex se Datavision

*Tidningsfakta ***TDU#**

- TS
- Mediaväljaren
- Dagspressens spridning

019-13 74 34

Tidningsstatistik ***TS#**

- Upplagor, annonspriser, format mm för
- dags-, populär och fackpress.
- Dagspress, geografisk spridning
- Faktidskrifter ordnade efter näringsgren
- Populärtidskrifter ordnade efter inriktning och periodicitet

08-82 02 30

Trygg-Hansa ***400000#**
och *Trygg#

- Teckna ny bilförsäkring
- Anmäl byte av fordon
- Vad menas med hel- och halvförsäkring
- Beställning av information
- Våra servicekontor
- Offert bilförsäkring
- Autotel (se Autotel)

08-785 10 00

TS se Tidningsstatistik

Wermlandsbanken
*Bankdata#

- *Kontoförteckning
- *Centralkontoredovisning
- *Överföringar

08-790 01 00

Wermlandus
*Wermlandus#

- SCB
- *Sveriges Riksdag

018-10 39 03

Videotex One
*Videotex One#

- Taxi
- Budbil
- Sista Minuten Resor
- Konsertguide
- Videotexprogram till PC
- Datorer & hårdvara
- Skaffa tilläggsabonnemang
- Hyr sidor
- Direktbrev
- Smartmeny
- Videotex-Klipplet
- Postnummerkatalogen
- Pizza Express
- Svensk bilprovning
- Nyheter & Sport

08-33 04 00

Register

Adressregister

Gula Guiden
Nummervisionen
Postnummerkatalogen
SCB-Basun
Telefakta

Aktieinformation

Aktievisionen
Almama
API
Ecotel
Kom Före
PK Teledata
Stockholm Börsinformation

Annonser

Almama
Enter-Media
Gula Guiden
Gula Tidningen
Telefakta
Tidningsstatistik

Bank

Bankgirot
Bohusbanken
PK Teledata
Skaraborgsbanken
Spartel
Telebild
Wermlandsbanken

Bil

API
Autotel (S)
Bilregistret (S)
Floatex Glas (S)
Philipson (S)
Snövisonen (S)
Statoil
Svensk Bilprovning
V.A.G (S)
Videotex One
Volvo Penta
VTAB

Blommor

Hortovision (S)
Interflora

Budbil

Videotex One

Buss

SRF Resevision

Bygga & Bo

Kom Före
Markettell

Båt

API
Mariehamns Resor
Marinvisionen
Scandinavian Seaways
SRF Resevision
Viking Line

Börsinformation

Aktievisionen
Almama
API
Ecotel
Kom Före
PK Teledata
Stockholm Börsinformation
Telebild

Datautrustning

Gula Tidningen
Instrutec
Maraton
Mikesoft
Mikrovisionen
Reservdelen
Videotex One
VTAB

Ekonomisk information

Aktievisionen
API
Bankgirot
Ecotel
Kom Före
PK Teledata
SCB
Soliditet (S)
Stockholm Börsinformation
Telebild
UC (S)

Ekonomisk rådgivning

Aktievisionen
Ecotel
Kom Före
PK Teledata

Fastighetsmäklare

Aktievisionen
CFD (S)
Ecotel
Kom Före
Markettell
Telebild

Finansiella tjänster

Bankgirot
Kom Före
PK Teledata

Flyg

ABC-International
Flygkompaniet
Fritidsresor (S)
SRF Resevision (S)

Företagsanalys

Stockholm Börsinformation
Telebild

Företagspresentationer

Aktievisionen
Telefakta

Försäkringar

Folksam
Internationell Assurans
Kom Före
Telebild
Trygg Hansa

Grossister

Ahlsell EI (S)
Alltimed (S)
Isakssons Motor AB (S)
LIC Dental (S)
Marinvisionen
Philipson (S)
Saba (S)
Snövisionen (S)
V.A.G (S)
Volvo Penta

Handel

ABC-Bild
API

Horoskop

ABC-Bild
Almarna
Mikrovisionen
VTAB

Hotell

ABC-International
Nordic Team Turistdata (S)
SRF Resevision
Telefakta

Jordbruk

Agrovision (S)
Lukas

Kalkyler

Kom Före
PK Teledata
SAF
Telebild

Kataloger & Register

Aramis
Bilregistret (S)
Grammotex (S)
Gula Guiden
Marinvisionen
Nummervisionen
Postnummerkatalogen
SCB
Tidningsstatistik

Klotterplank

Almarna
HPDatabas
Mikesoft
Mikrovisionen
MKL
RKL
VTAB

Kommuner

API
Komtex
SRF Resevision

Konferenser

Almarna
Mariehamns Resor
Markettell
RKL
SAF
SRF Resevision

Kontoinformation

Bohusbanken
Föreningsbanken/Agrovision (S)
Skaraborgsbanken
Spartel
Wermlandsbanken

Kontorsmaterial

Pappersgruppen

Kreditupplysningar

Aktievisionen
Ecotel
Kom Före
PK Teledata
Soliditet (S)
Telebild
UC (S)

Lantbruk

Agrovision (S)
Lukas

Marknadsföring

Enter-Media
Expressklipp
SCB-Basun
Tidningsstatistik

Matbeställning

Pizza Express

Mediainformation

Enter-Media
SCB-Basun
Tidningsfakta
Tidningsstatistik

Mediabevakning

Expressklipp
HPDatabas

Miljö & Arbetsliv

Aramis

Musik

ABC-Bild
Grammotex (S)
Maraton
Sundsvalls Tidning
Videotex One

Mäklarinformation

Aktievisionen
CFD (S)
Ecotel
Kom Före
Markettell
Telebild

Nyheter

Expressen
HPDatabas
Videotex One

Nöjen

ABC-Bild
API
HPDatabas
Maraton
Mikrovisionen
Sundsvalls Tidning
TDU Teledata
VTAB

Nöjesliv

Almarna
Maraton
Melody
Sundsvalls Tidning

Organisationer

SAF

Post

Direktbrev/Videotex One
Posten
Postnummerkatalogen

Postorder

Almarna
Ellos
Postorder
VTAB

Premieobligationer

Telebild

Referensdatabaser

Aramis
Lukas

Reklam

Enter-Media
Gula Tidningen
SCB-Basun
Tidningsstatistik

Resor

ABC-International
API
Flygkompaniet
Fritidsresor
Mariehamns Resor
Nordic Team Turistdata (S)
Scandinavian Seaways
SRF Resevision
Viking Line
Videotex One

Skola

DAKS
Samhällsnytt

Spel

ABC-Bild
Almarna
HPDatabas
Maraton
Mikrovision
Reservdelen
TDU Teledata
VTAB

Sport

ATG
Expressen
Kronologen
Maraton
Videotex One
VTAB

Statistik

Autotel (S)
Samhällsnytt
SCB
Tidningsstatistik

Tandvård

Alltimed
LIC Dental

Taxi

Videotex One

Telefax

Datavision

Telekommunikation

Brevlådan (se text sid 2)
Direktbrev/Videotex One
Minicall
Postfax/Datavision
Telefax/Datavision
Telex/Datavision

Telex

Datavision

Tidningar &

Prenumerationer

Expressen
Expressklipp
Gula Tidningen
Prenumerationstjänst
Sundsvalls Tidning
Tidningsstatistik
TDU Teledata

Tips

ATG
Expressen
HPDatabas
Kronologen
Maraton
VTAB

Trav

ATG
Expressen
Kronologen
Maraton
VTAB

Turism

ABC-International (S)
API
Brittiska Turistbyrån
Focus on Finland
Nordic Team Turistdata (S)
SRF Resevision
Viking Line

TV & Radio

Expressen
Sundsvalls Tidning
Videotex One

Tåg

SRF Resevision

Utbildning

API
DAKS
Samhällsnytt
SCB

Valutakurser

Aktievisionen
Ecotel
PK Teledata

Videotextrustning

Gula Tidningen
Mikesoft
Mikrovisionen
Reservdelen
Videotex One
VTAB

Videotexkonsulter

Almarna
API
Concept
Datavision
Reservdelen
Telebild
Videotex One

Videotex Servicebyråer

Almarna
API
Concept
Datavision
Gula Tidningen
Mikesoft
Videotex One

Väder

SMHI
Telebild
Videotex One

Välgörande ändamål

Cancerfonden
Rädda Barnen
Röda Korset

V65

ATG
Expressen
Kronologen
Maraton
VTAB

De viktigaste kommandona:

Direkt till Guiden	*0#
Direkt till Personlig Meny	*22#
Direkt till önskad bild	*bildnr#
Repetera bild	*09#
” ” (utan debitering)	*00#
Backa till föregående bild utan debitering	*#
Direkt till brevlådan	*8#
Finns väntande meddelande	*88#
Bläddra i en sekvens av bilder	#
Radera inmatade tecken	**
Avsluta kontakten med Videotexttjänsten med debiteringsuppgift	*92#
Avsluta kontakten med Videotexttjänsten	*9#

Hur kommer du åt informationen?

Utrustning

Du behöver en dataterminal som är anpassad för Videotex. De två vanligaste alternativen är en speciell videotextterminal eller en PC/hemdator med videotextprogram. Terminalen ansluts till ett telefonjack med ett modem. Ofta finns modemmet inbyggt i videotextterminalen eller i PC:n.

Om du har några frågor om lämplig utrustning, kan du ringa Televerkets Databastjänst 020-78 11 50 för rådgivning.

Abonnemang

Till din utrustning behöver du ett abonnemang. Det kostar 250 kr i anslutningsavgift plus 25 kr i månaden i fast avgift. Varje gång du ringer upp Videotex debiteras du en telefonmarkering, d v s 23 öre. När du använder Videotexttjänsten betalar du sedan 0,45 kr per minut. På kvällar och helger 0,30 kr per minut.

Videotexabonnemang beställer du på telefon 020-79 80 91. Begär Videotex. Du får en anmälningsblankett som du fyller i och skickar in. Några dagar senare kan du börja använda Videotex !

**Har du några frågor?
Ring 020-79 80 91
och begär Videotex!**

Videotex One presenterade i våras den snabbvalsmeny som länge saknats i videotextsystemet - Smart Meny:

– Frågan är varför ingen gjort det förr? säger Mikael Lindros. På en enda sida ges all information om hur man kan koppla sig till alla informationslämnare. Vi har nästan 1000 sökningar om dagen, säger Lindros, och det visar väl att det behövs ett snabbval.

– Målet är givetvis att få så många användare som möjligt till Smart Meny. Men i förlängningen har ju alla informationslämnare och användare nytta av den.

Men hur väljer ni ut vilken information som ska upp på menyn?

– Vad som är intressant avgör vi själva. Men av användandet att postverket det som om det varit rätt. Vi utgår från tjänster som vi bedömer användarna har störst nytta av. Och de informationslämnare vi haft kontakt med har alla varit positiva till Smart Meny.

Text-TV

I september inleder Videotex One samarbete med text-TV. Smart Meny blir samtidigt löpsedel för inrikes-, utrikes-, sport- och ekonominyheter.

– Vi har ett ettårigt avtal med Sveriges Television. I sporten ligger dessutom spelresultaten från bland annat lotto, tips och travet.

Nya tjänster på löpande band

Postnummerkatalogen

Andra nyheter är postnummerregisteret som startades vid halvårsskiftet på konsultuppdrag från postverket.

– Databasen om 85 000 poster ligger i vår extern dator, berättar Lars Jansson på Videotex One. Man kan ta fram vilket postnummer en adress har eller omvänt vilka adresser som hör till ett visst postnummer. Med postnumret får du även län, kommun och A-region.

– Katalogerna kostar posten 30 miljoner om året att framställa. Ändå vet vi ju att de förekommer eller är inaktuella. Försändelser utan nummer eller med fel nummer kostar postverket mycket arbete. Därför hoppas de själva att videotex kan bli början till slutet för katalogerna.

Videotex One, som är ett helägt dotterbolag till Gula Tidningen, har också startat ett nytt söksystem för Gula Tidningen som selekterar utifrån max fem sökord. Den som letar efter ny bil kan exempelvis knappa in: "Volvo, kombi, röd, 1986" och systemet söker efter de angivna nyckelorden.

Pizza Express

När ni läst så här långt är ni troligen hungriga, men även

det kan Videotex One råda bot på. Ni beställer pizza eller sallad från företaget Pizza Express som jobbar i Stockholm med ett tjugotal bilar.

Det finns två sätt att beställa: Knappa in önskemålen på videotex och betala maten direkt ur plånboken då den levereras efter 30 minuter. Eller beställ och såväl bokningsavgiften som maten debiteras på räkningen. ■

Ta en UC

Utöver en vanlig kreditupplysning, kan vi erbjuda en rad olika tjänster.

Vi kan till exempel ge dig garanti på en viktig affär.

Vi kan kreditbevaka åt dig,

och signalera så fort något alarmerande händer dina kunder.

Har du dessutom videotex, PC eller annan terminal, kan vi på sekunden förse dig med

färdiguträknade nyckeltal, jämförbara bokslut och jämförelsetal för branschen.

Passa därför på att förse

dig med ett av de viktigare nyckeltalen för kreditgivare: 08-663 10 30.

Välkommen.

UC UppllysningsCentralen AB. Det bankägda affärs- och kreditupplysningsföretaget. Box 5035, 102 41 Stockholm, tel 08-663 10 30

Första veckan i oktober är det premiär för landets första renodlade telekommunikationsmessa, TeleComm 89.

Det finns så mycket ny teknik, nya företag och nya kunder, säger projektledaren Erik Rådström på Stockholmsmässan. Tidigare har telekommunikationen ingått som en del i den alltmer svällande Data- och kontorsmässan, som i år pågår parallellt med TeleComm 89.

- Men marknadsbilden för telekommunikationsutrustning ändras dramatiskt och snabbt, säger Hans Iwan Bratt, VD på Leverantörsföreningen Kontors- och Datautrustning (LKD). Dels är den tekniska utvecklingen oerhört snabb, dels bidrar avskaffandet av Televerkets monopol till att aktivera marknadsaktörerna.

450 utställare kommer till Stockholmsmässan den 2 - 6 oktober, minst 80 av dessa till den renodlade telemässan. Arrangörerna hoppas på närmare 100 000 besökare.

På DataKontorMiljö visas dagens fungerande kontorshjälpmedel med tyngdpunkt på datorer och annan utrustning. Två växande områden är programvaror och kontorsmiljön.

På TeleComm 89 dominerar kommunikationsfrågorna med telefoni, nätverk och mobila lösningar. En av dessa är givetvis videotex.

- Företagen har visat stort intresse för det totala sättet att kommunicera, säger Erik Rådström. Trenden är att de vill bli totalleverantörer. Förr kunde ett företag köpa kommunikationsprodukter och program från kanske tio olika företag.

Kostnaderna för ny kontorsteknik har förändrats drastiskt i takt med den tekniska utvecklingen:

- Förr var hårdvaran dyr och organisationskostnaderna små, förklarar Hans Iwan Bratt. Nu är det tvärtom, prylarna blir snabbt billigare och samtidigt effektivare. Däremot berörs allt fler på ett mer komplicerat sätt och det kan medföra höga organisationskostnader.

- Vi vill försöka ge besökarna en karta över helhetsbilden och komma bort från den olyckliga fokuseringen på tekniska finesser. Denna ambition avspeglas också i flera av seminarierna: Ny yrkesroll - om kommunikation tvärs igenom många kompetens-

Första rena telemässan

områden.

Erfarenheter av Value Added Network. Infostress - hur man styr och prioriterar för att undvika att drunkna i information. Systemförvaltning - en angelägenhet för andra än dataknutar. ISDN - Integrated Services Digital Network, ett enda jack i väggen för alla nättjänster kan bli grundbulten för 90-talets kommunikationslösningar.

Sammanlagt arrangeras 25 halvdagsseminarier med deltagare som Televerkets generaldirektör Tony Hagström, Sjs GD Stig Larsson, Ericssons VD Björn Svedberg och SAS VD Jan Carlzon. Televerket och Esselte är TeleComm 89s två giganter. Andra stora utställare är IBM, Ericsson, Siemens, Teli, Nokia, Unisys och Wang. Bland

de nya finns Rymdbolaget som marknadsför telekommunikationslösningar i Tele-X.

Vid mässan ska presentera värdepappersnättjänster, betald telefoni, Sveig Kajhag som marknadsför Televerkets telefonkvaradrater. Bland annat ingår naturligtvis videotex som en viktig bit. Videotext återtar systemet från arbetsmarknads synpunkt och försöker ge lämpliga kundlösningar.

- Även på kontorsidan har vi med videotex som en utmärkt tjänst för mindre företag. Några av videotextföretagen satsar för första gången på att presentera sig i egna monter på TeleComm 89, bland annat Datavision och Videotex One.

- Det är lämpligt nu när det blir en separat kommunikationsmessa, anser Mikael Lindros på Videotex One. Synd bara att de lagt ned de rena videotextmässorna. - Om det är värt pengarna? Tja, det får vi se. Vi vill i alla fall visa upp såväl produkter som tjänster.

Erik Rådström tror att telekommunikationsmässan blir en permanent företeelse:

- Vi hoppas på uppemot 40 000 besökare till TeleComm 89. Sedan ska vi utvärdera erfarenheterna ihop med arrangörerna. Men jag tror att ämnet kan vara värt en egen mässa. ■

Långfärdsbuss eller samåkning?

Videotex ska vara en aktuell och interaktiv miljö, inte ett tittande på statiska bilder med halvgammal information. Det säger en av videotex-branschens profiler, Terje Löberg på Reservdelen Data i Göteborg. Därför utvecklade han programmet V-TEX. I det skriver man meddelanden i sitt ordinarie ordbehandlingsprogram på PC, adresserar brukskapet eller lägger det på en lista. Med en knapptryckning kopplas PC:n upp till videotex och sänder brukskapet.

– Det är ett avancerat användarprogram som gör det möjligt att spara lagrad videotexinformation i PC:n, göra register eller spara i filer. Och vice versa, påpekar Löberg.

– Det delas ut en rad enkla program för att visa videotex på PC gratis, men det är inget som professionella användare har någon större glädje av. Löberg sålde 70 V-TEX med modem till Orienteringsförbundet och hoppas att fler idrottsförbund ska nappa:

– Jag har kontakt med både fotbolls- och hockeyförbundet samt några till. De får en utmärkt möjlighet att snabbt och enkelt vidarebefordra exempelvis resultat från pågående tävlingar. Löberg anser att proffsiga videotexapplikationer många gånger kan ersätta betydligt dyrare datainstallationer och drar en liknelse:

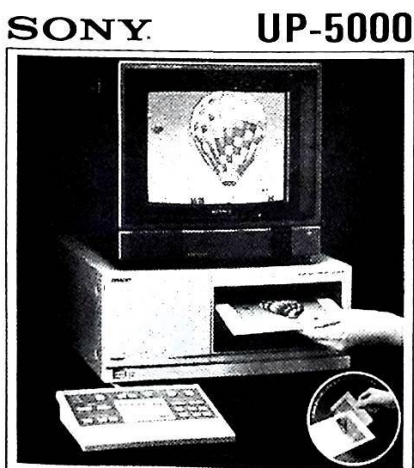
– Inte investerar du i en långfärdsbuss med 40 platser bara för att du ska samåka med grannen till jobbet? Det gäller med andra

ord att få datachefer på små och medelstora företag att inse finessen med videotex för en rad användningar som inte kräver stordator och on-line-förbindelser. ■

Direktkopiera med fotografisk kvalitet från video och data

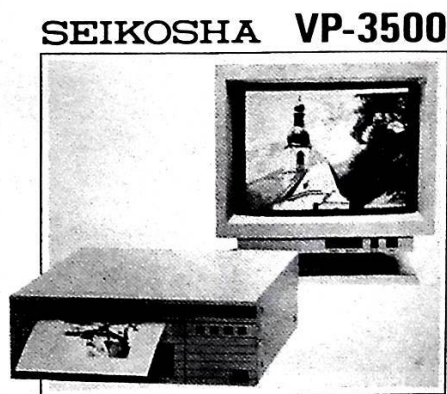
- Några valda data från våra Video-Copy Printrar
- Färg och svartvita bilder från 77 x 97 mm till A4-storlek, overheadfilm, papper, dekaler samt textiltryck.
  - Högupplösande 152 dpi–300 dpi.
  - Snabb bildframställning från 13 sek till 3 min.
  - Digitalt bildminne (Split image 1–16 bilder).
  - Driftsäkra, tysta, ekonomiska.

**abc-nimax har marknadens
bredaste program av video-copy
printrar för video- och dataproffs.**

abc-nimax

ABC-Nimax AB
Flygplatsinfarten 15, 161 69 Bromma
Telefon 08-29 67 66, Fax 08-28 33 92

ANDERS LANNEFORS,
SVENSK SNABBMAT.

— På nolltid fick jag
flera intressanta
lokalförslag.

"Vi hade mycket speciella krav på våra nya lokaler, så det var svårt att hitta något passande. Vi ringde Markettell som vidarebefordrade våra önskemål till 36 fastighetsägare. Snabbt hörde flera av sig med bra förslag, bl a NCC. Tack vare direktkontakten gick vi omgående in i förhandlingar om 3000 kvm i Upplands Väsby. Vi sparade helt enkelt en massa tid på Markettells service."

Markettell Lokaler

08-705 15 90, 031-21 32 53,
040-23 12 11

KOSTNADSFRETT VIDAREBEFORDRAR
VI DINA LOKALBEHOV TILL SVERIGES
36 STÖRSTA FASTIGHETSÄGARE.

Kungsholms Express skaffade ny lokal genom MarketTell.

Skicka blommogram!

Blommogram – en interfloraservice som täcker hela världen, däribland 7.500 platser i Sverige.

Snabbval i videotex
*Blommogram#

En omtanke som
kostar så lite!

BLOMMOGRAM®

MarketTell går på export

Tala om vad du vill ha för lokal och 35 av landets största fastighetsbolag har dina önskemål samma dag. MarketTells affärsidé har gjort succe – 70 procent av kunderna utnyttjar systemet och når mer än hälften av Storstockholms lediga lokaler.

Nästa år startar MarketTell dotterbolag i London, Oslo och Köpenhamn. Idén är oerhört enkel: Den som söker lokal ringer in sina önskemål om stor-

lek, pris, läge, utrustning och användningsområde till MarketTell, som knappar in uppgifterna samt kundens adress och telefon i datorn.

Billigt för den som söker

Varje dag ägnar den ansvarige på fastighetsbolaget några minuter åt att skumma igenom önskemålen och matcha dem mot företagets lediga lokaler. Han printar ut lämpliga sökande, ringer upp och gör kanske af-fär. Allt kan vara klart på något dygn och det kostar inte den sökande mer än ett telefonsamtal.

**Sänd telex och fax
direkt i Videotex!
TAG SÖKORD * TLX#**

Besök vår monter E 1:22 på mässan 2-6 oktober

35 av landets största fastighetsbolag, många med dotterbolag runt om i landet, och 100 förvaltare är anslutna. De betalar 140 000 kronor om året för servicen - en låg summa jämfört med annonsbudgeten.

- Det visade sig enklast att ta samma pris för alla, säger MarketTells VD Björn Casserlöv. Att även mindre bolag ansluter sig visar väl att det är lönsamt. Det är ont om folk i fastighetsbranschen och guld värt om de kan effektivisera sitt jobb. Om de annonserar ut en lokal ringer kanske 50 spekulanter och det tar mycket tid att svara alla dem. Här kan de välja ut kunder.

- Dessutom slipper fastighetsbolagen skylta med att de har si eller så många tomma lokaler på lager.

MarketTell startade 1987 och fick sitt genombrott i fjol då 2833 företag sökte lokal - 1711 av dem i Stockholm, 626 i Göteborg och 315 i Malmö.

Storstadsföreteelse

- Bolagen är ju oftast rikstäckande så kunderna kan söka lokal över hela landet. Men som synes av siffrorna är förmedlingen i hög grad en storstadsföreteelse. Hur stor är då träffprocenten - alltså hur många hittar sin önskelokal genom MarketTell?

- Det vet vi inte exakt, eftersom fastighetsbolagen inte rapporterar tillbaka till oss. Men de tester vi gjort visar att de flesta finner vad de söker, om de inte har alldeles orimliga önskemål.

- För att kunden lättare ska hitta rätt

Björn Casserlöv, VD i MarketTell

ger vi gärna viss rådgivning, till exempel talar om vilka områden som lämpar sig för en viss budget eller verksamhet.

Kungsholms Express är ett av de företag som fann nya lokaler genom MarketTell:

- Vi hade lite speciella önskemål, berättar Birger Falkner, vi behöver nämligen stora trafikyor för våra 70 flyttbilar. Dessutom skulle läget vara lätt att nå från de stora trafiklederna. Genom MarketTell fick vi rätt snart erbjudande om våra nya lokaler i förorten Norsborg. 12 500 kvadratmeter lager och kontor samt 25 000 kvadrat tomt samt nära till E3 och E4.

- Eftersom vi flyttar 10 000 bohag om året och har 160 anställda behöver vi lite svängrum. Men det gick lätt hitta rätt och det är ju bra att slippa annonsera eller ringa runt till fastighetsbolagen.

Tidningar surnade till

Att både köpare och säljare slipper annonsera har givetvis retat tidningarnas annonsavdelningar. För ett år sedan slog både Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet bakut och vägrade ta in MarketTells annonser.

- Men nu har vi rätt ut våra relationer, säger Björn Casserlöv. Vi vill bli betraktade som ett komplement till tidningarna, även om vi marginellt givetvis konkurrerar om samma pengar.

MarketTell, som är ett dotterbolag till Esselte Info, har slagit så bra att företaget nästa vår startar tre nya kontor i London, Köpenhamn och Oslo.

- Konstigt nog har ingen annan i världen provat på idén. Utomlands finns mäklarägda baser där de befintliga objekten läggs in, men vårt är det enda efterfrågestyrda. Vi har gjort omfattande research och undersökt de tekniska lösningarna. Det gäller att vara först att knyta till sig de stora fastighetsbolagen, för det finns inte plats för två system på marknaden.

- Därför ska det bli spännande att ge sig in på Londons lokalmarknad, som är 20 gånger större än hela Sveriges. Vi räknar med att klara Londonkontoret med tre anställda som tar emot samtal och matar in uppgifterna. Men MarketTells expansionsplaner går längre än så:

- Eftersom videotex är en enkel och billig metod är naturligtvis Frankrike spännande, säger Casserlöv. Jag har ägnat sommaren åt marknadsundersökningar i Holland, Belgien och Frankrike. Det är först på plan som gäller.

Konferenser ökar snabbt

MarketTells andra gren är att sammanföra konferensgäster med konferensanläggningar. Principen liknar lokalförmedlingens: Den som ska ordna konferens ringer in sina önskemål till MarketTell som snabbt distribuerar kundlistan till över 100 anslutna konferensanläggningar, som i gengäld betalar en summa för abonnemanget.

- På ett års verksamhet har vi förmedlat omkring 22 000 konferensdygn, berättar Göran Åberg som är marknadsansvarig. Det motsvarar ett köpvärde på cirka 20 miljoner kronor. Om vi tagit ut normala bokningsprovisioner hade vi tjänat bra. Idén att föra samman kunder med säljare via videotex kan utvecklas mycket långt, tror Göran Åberg:

- Vi har sneglat på fler områden, där vårt koncept skulle passa. Men vi vill få dessa två marknader att fungera bra först. Trögheten ligger i att övertyga kunderna om hur bra det är. Många är protektionistiska och vill inte att konkurrenterna ska få överhand och eventuella fördelar.

- När de väl ansluter sig inser de snart att de får bättre värde för pengarna, vinner tid och tillfredsställelse. ■

Video terminer till sale

Passa på att köpa videotextapparater, just nu till det fantastiskt låga paketpriset 4 999:-.

Köp flera enheter, så får du volymrabatt!

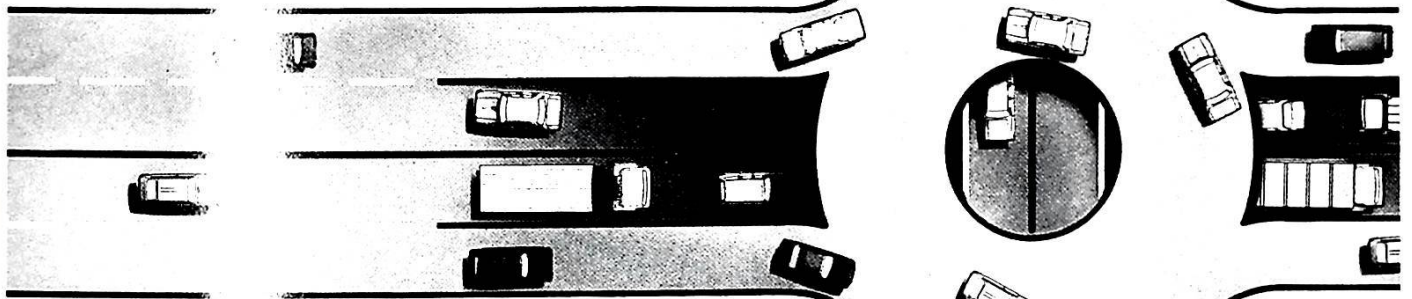
Utrustningen är inte begagnad, utan i nyskick.

- 1 st PRESTEL-videotex VX 150
- 1 st SABA färg-TV, 14 tum
- 1 st FUJI PD 80-printer med NLQ

Skriv till Philipson Bil Ab
Hasse Ohlson
191 85 Sollentuna
eller ring
08-92 43 75

Koppla hit eller dit. Under sekunden.

ATT KOPPLA UPP EN PC ELLER TERMINAL mot olika datorer via datexnätet, går på mindre än en sekund. Inga långa väntetider eller svarstider alltså.

Stordatorer, databaser, servicebyråer, videotexnätet och Telebox är några exempel dit du kan nå med datex som accessnät.

Det innebär att det räcker med en enda anslutning till all datatrafik, om du använder datex.

Vi har gjort en tidning och en färggrann broschyr med vägkarta (120×60 cm) över hela datexnätet och dess destinationer. Ring TeleSvar 08-23 00 00 så kommer de med posten.

Datex, datakommunikation från Televerket.
Ring 90 100.

Concept - specialister på CEPT

Allt som har med datorer att göra ligger i Kista, Sveriges eget Silicon Valley, eller i dess omedelbara närhet. Eller hur? Nej, det är långt ifrån sant.

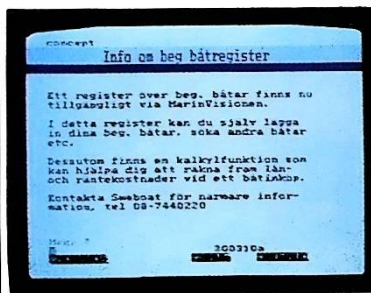
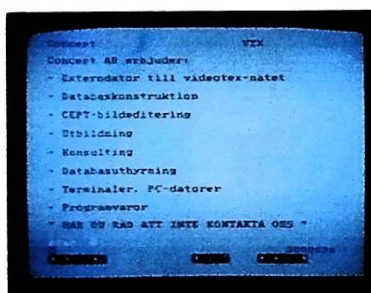
I videotextvärlden, där allt ändå går på "lina" går det naturligtvis lika bra att placera sin verksamhet någon annanstans. Concept Videotex AB i Östersund är en databasvärd som har gjort det.

- Vi finns i Östersund för att vi tycker om frisk luft och skidåkning, säger Ale Eklund med ett skratt. Ale har sin bakgrund hos televerket där han jobbade med videotex, men hoppade av för att starta eget. Med sin ND 550-dator blev Concept först med att koppla in sig i det publika videotextnätet via CEPT i oktober 1987. Man jobbar nu helt i CEPT-standard. Av detta följer att man även sysslar med bildredigering i CEPT och utbildar i CEPT-hantering.

Liksom jätten Datavision, som Visionen presenterade i förra numret, har lilla Concept legat lågt med att marknadsföra sig som databasvärd. Kunderna har kommit till efter hand, det

Ale Eklund, VD i Concept, en av pionjärerna.

ena har gett det andra och därför ser kunderna ut som de gör. Eller ska man kanske säga låter som de gör. Det är nämligen i mångt och mycket om saker som bullrar och rörsig.

Att bygga system för grossister med en återförsäljarkår som kan beställa sina varor direkt genom videotex har blivit Concepts melodi. Tjänsten kallas Marinvisionen. Båtbranschen var den första. Båtar och båtmotorer har lett vida-

re till motorcyklar, snöscotrar och traktorer.

Zamtex, ett informationssystem som utvecklats på trafikforskningsberedningens uppdrag, och ska ge service åt bland andra Linjeflyg, SJ, Länstrafiken, Vägverket och Radio Jämtland är ett annat av Concepts större projekt.

Här kan man snabbt hitta information om förseningar i

kommunikationerna, vägarbeten och mycket annat.

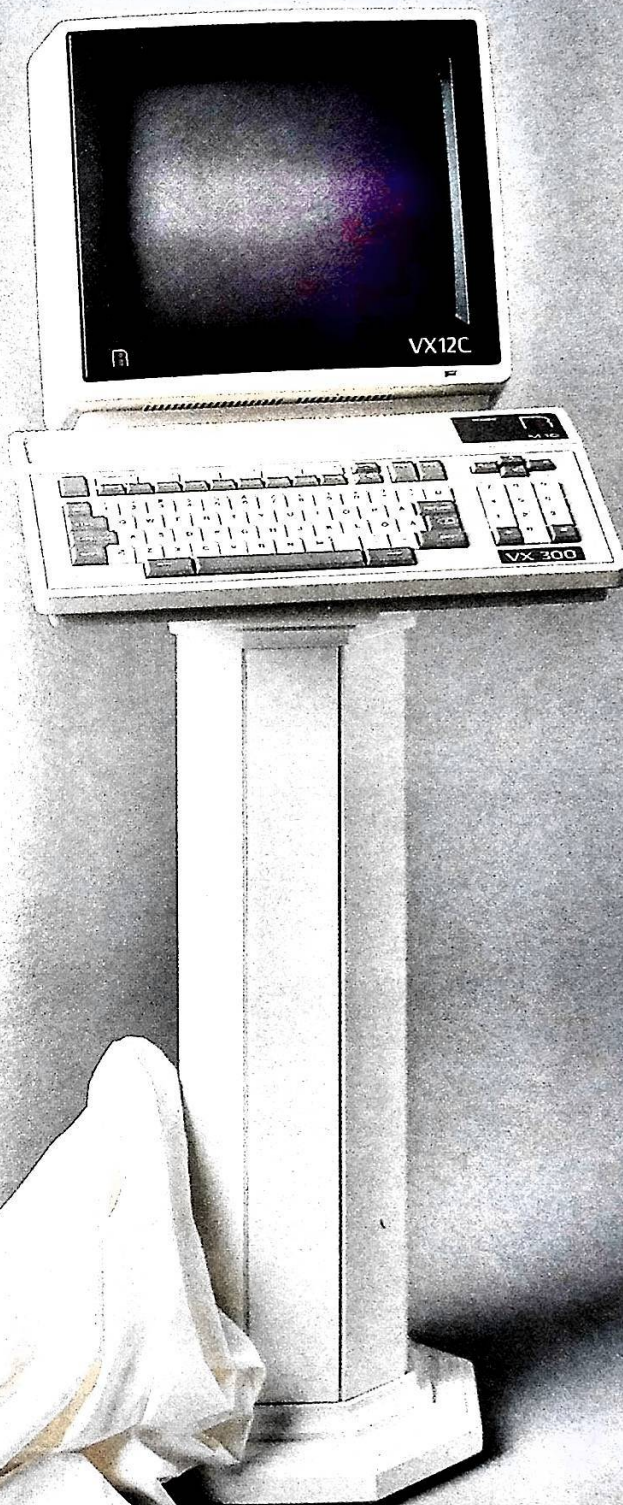
-Vi förde diskussioner med många parter under två år för att hitta en lösning på deras informationsproblem, säger Ale Eklund. Nu har vi kört igång med de intressenter som gått framåt kan informera varandra om vad som händer. Ytterligare parter kommer komma att ansluta till systemet även på nätet överförs till andra delar.

ZAMTEX har på Concept lyckats slå in sin lokala marknad.

Ett projekt för TILL-bryggerierna och NNP-mejerierna för beställningar från butikerna har man också på programmet. Initiativet kom den här gången inte från butikerna utan från producenterna. Grunden till det här videotextförsöket är att TILL och NNP har samordnad distribution.

Den relativa anonymiteten ska det snart vara slut på, är det meningen. Marknadsföring sker i viss omfattning tillsammans med televerket. De 300 kontinuerliga användarna hoppas Ale Eklund snart ska vara dubbelt så många. Ett riktat utskick till 1000 potentiella kunder tror han ska resultera i så många som mellan 200 och 300 nya användare. ■

First Business Class

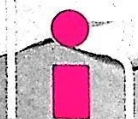

VX 300. Den nya terminalserien
från Registrator Industri AB.
Kontakta oss för närmare
information.

REGISTRATOR INDUSTRI AB
Gröndalsgatan 5A
Box 2169
65002 Karlstad, Sverige
Telefon +46-(0)54/16 10 20
Telefax +46-(0)54/16 42 68

REGISTRATOR INDUSTRI A/S
Carl Kjelsensvei 23
Postboks 72, Tåsen 0801
Oslo 8, Norge
Telefon +47-(0)2 23 65 00
Telefax +47-(0)2 18 34 95

REGISTRATOR INDUSTRIES LTD
80 High Street
Egham, Surrey TW10 8HE
England
Telefon +44-(0)784 394 11
Telefax +44-(0)784 394 14

Väst-tysk-land

Videotex växer snabbt

Utvecklingen i Västtyskland har tagit litet längre tid än förväntat, men nu är videotextvägen på väg. Nu finns ca 200000 terminaler installerade, och ökningstakten har varit ca 50% årligen. Det betyder att videotex har den snabbaste tillväxten vid sidan av fax, av de tjänster som Deutsche Bundespost erbjuder.

Förklaringen till den snabba ökningen är att videotex nu blivit erkänd inom näringslivet som en datakommunikationsform till låg kostnad.

Försäljningsstatistik, lageröversikter och beräkningsprogram är vanliga exempel på videotexanvändning i Västtyskland. Bundespost hade först inte tänkt sig att satsa så starkt på denna marknad, men har nu börjat bearbeta detta starkt växande marknadssegment.

Hemmamarknaden lockar

Bundesposts policy förblir densamma som förr, dvs att nå den stora hemmamarknaden. 20% av videotextterminalerna är installerade hos privat användare, 30% använder videotex privat och i jobbet, medan resten enbart är i företagsanvändning.

PC dominerar bland terminaltyperna med ca 50% av marknaden, medan de särskilda Multitel-terminalerna når drygt 40% och andelen TV-apparater för videotextbruk minskar.

Priset på Multitel-terminalerna har reducerats för att få ut så många terminaler som möjligt.

Infobase-89, en mässa i Frankfurt am Main i maj, markerade den starka tilltron till videotex i Västtyskland. Över 120 utställare från 10 länder deltog, dessutom arrangerades seminarier.

Infobase-89, en mässa i Frankfurt am Main i maj, markerade den starka tilltron till videotex i Västtyskland. Över 120 utställare från 10 länder deltog, dessutom arrangerades seminarier.

Bilföretagen föregångare

Bland dem som talade sig varma för videotex fanns BMW, som använt videotex eller Bildschirmtext (BTX) som det tyska systemet kallas, sedan 1983. På ett seminarium demonstrerade de sina dagliga kommunikationsrutiner. BMWs representant Rainer Horlacher sade att företaget gjort såväl kvantitativa som kvalitativa vinster på videotex. BMW kommunicerar med över 900 återförsäljare i 44 distrikt.

BMW har nu fått en efterföljare då tyska Ford beslutat satsa på videotex för sin kommunikation med återförsäljarna. Man kommer att kunna sända dataprogram, datafiler och information, hämta information och ha interaktiv trafik med Fords centrala informationsbank.

Användningsområdena blir främst vid nybilsförsäljning, leasing, finansiering och andra tillfällen då snabb information är viktig. Återförsäljaren kan t ex genom direktkontakt med Ford-Bank göra beräkningar kring finansiering utan att själv behöva ha dataprogram, följa upp förändringar i räntor och villkor etc.

Vid Infobase-89 visade Bundespost också vilka fördelar som kommer med ISDN, hur man kan sända fax och telex via videotex mm.

Informationsexplosion inför 1992

ECHO, European Commission Host Organisation, var representerat på Infobase-89. ECHO representerar ett

stort antal databaser, högteknologiföretag, finansiella företag, bibliotekstjänster mm. "Informationssökningsbranschen" i Europa omfattar nu miljoner människor på olika områden. Ökningen går snabbt, bl a beroende på att den gemensamma marknaden väntas innebära en informationsexplosion.

Redan börjar allt fler bygga upp sin beredskap. De västtyska industri- och handelskamrarna har t ex börjat använda videotex för att möta det allt större behovet av information inom EG-området. Här kan företagen hämta information om lagar, regler, marknad, leverantörer mm.

Ytterligare ett exempel är Info 92, en databank som startats av EG-kommissionen. Här kan användare söka information om den europeiska inre marknaden. Info 92 kan nås via BTX. Till slutet av september kan tjänsten användas kostnadsfritt upp till 10 minuter. Därefter debiteras 10 ECU (ca 70 kronor) per timme. Info 92 blir tillgänglig både på tyska, franska, engelska och holländska. ■

USA

Nya tjänster i NY

Två nya videotexttjänster har nyligen öppnats i USA. New York Telephone's tjänst kallas Info-Look, och IBM/Sears heter Prodigy. Båda startade strax före sommaren. I New York räknar man med att videotex ska växa under de kommande fem åren så att man 1994 har mellan 20 och 30% av hushållen som abonnenter. En av intressenterna i Info-Look är ett stort tidnings- och bokförlag som ser videotex som ett kommande massmedium. ■

Skott-land

Glasgow Jobseeker

Flera hundra människor fick nytt jobb via videotex i Glasgow under den första månaden som den nya arbetsförmedlingstjänsten Glasgow Jobseeker var i drift. Terminalerna är placerade på olika ställen i staden och den jobbsökande kan med skrivare skriva ut viktiga uppgifter, eller direkt ringa arbetsgivaren på den telefon som står bredvid terminalen. ■

Norge

Betalningar mellan företag via videotex

Norska Kreditkassans företagsskunder kan nu betaldo-besked och betala sina räkningar via videotex. Överföringar mellan egna konton kan också göras. Resultaten blir bättre likviditetskontroll, minskade avgifter för betalningsöverföringar, tidsbesparing och minskat behov av bud. Avgifterna för betalning via videotex blir 2 norska kronor inkl avisering till mottagaren, 1 krona utan avisering, och 5 kronor för bankgirotransaktioner. Trafikavgiften i videotexnätet tillkommer.

En annan viktig fördel är att betalningen registreras snabbare. Man uppnår 2-3 dagar kortare sk float-tid, den tid då pengarna flyter mellan avsändare och mottagare, vilket ger ett förbättrat räntenetto, uppger Visionens norska kollega Teledata.

UTRIKES UTRIKES UTRIKES

Ny vädertjänst

En ny meteorologisk tjänst har introducerats i Norge. Det är norska Meteorologisk Institutt som förser videotexanvändarna med väderupplysningar i form av grafisk presentation med väderkartor över hela Norge. På sikt räknar man med att bygga ut tjänsten med internationell väderinformation och sista-minuten-rapporter.

Ökning för Multitrade

Den norska börsen har gått upp ordentligt på senare tid, men ökningen överträffas av Multitrade, den norska börstjänsten i videotex. På några veckor i mars-april ökade antalet uppkopplingar från ca 300 till över 700 per vecka.

Minitel i Norge

Norska Televerket har avslutat genomförandet av Minitel. På försök har man i Rjukan och Gjøvik sätts terminaler både för häll och företag. Televerket, Norsk Hydro och Alcoa har gått ihop om projektet som innebär att man planerar ut 3000 terminaler gradvis i vardera staden under 1990. Fram till dess ska man utveckla nya tjänster för användarna. ■

Frankrike

Nya terminaler för Minitel

Minitel-marknaden i Frankrike växer vidare och nya produkter kommer. Nu lanseras en bärbar Minitel från Matra Communication, kallad MO5, för affärsfolk på resa. Kostnaden blir 5950

FF för en terminal som väger ca 2 kg. Automatisk uppringning och telefonbok för 51 nummer tillhör fineserna.

En annan nyhet är att Alcatel introducerat en ny Minitel-generation kallad Minitel 12. Periferiutrustning som skrivare och hemdator kan kopplas till terminalen. Förenklad uppringning och påloggning, samt möjlighet att enkelt spara bilder finns även. Totalt finns nu över 4.5 miljoner Minitel-terminaler i Frankrike. ■

Kommunikationspaket med fjärrstyrning

Senaste nytt från Trilog Data AB är Modem PCI-VI. Modemet ingår i kommunikationspaketet Tricom V2.0. Det har amerikansk Bell-standard och europeisk CCITT-standard inbyggd. Från hösten 1989 kan modemet utrustas med felkorrigeringsprotokoll MNP4 eller MNP5 eller telefaxfunktion för Grupp3-sändning.

PCI-VI är Hayes-kompatibelt, finns i 300, 1200, 2400 Bps full duplex och halv duplex, klarar 4 COM-portar och har autosvar med hastighetsanpassning. Modemet innehåller även en "hjälpskärm" över viktiga modeminställningar till glädje för nybörjaren.

Kommunikationsprogrammet V2.0 kommer i september i en ny version. Programmet emulerar videotex Prestel, ANSI, VT52, VT100, och TTY. Det har hjälpsidor, telefonbok som kan spärras, DOS-gateway, funktioner för elektronisk post, datakryptering, asynkron gateway för användning av modem i ett Novell nätverk, ett komplett SCRIPT-språk med editor, server för höghastighetsöverföringar mm. TRICOM hanterar hastigheter från 110 till 19200 baud.

En intressant funktion i TRICOM är Session - ett program för styrning av en annan avlägset belägen PC via modem över telenätet. Den avlägsna datorn sänder hela tiden en uppdaterad version av sin egen bild och kan ta emot tecken i form av tangenttryckningar för uppdatering eller kommandon. Detta gör det möjligt att köra de flesta dataprogram via telefonledningen, t ex från en portföljdator hemma som står i kontakt med kontorets PC, där man kan ha mer omfattande program, databaserad information etc ■

Kodlås för teleabonnemang

Compile Systems AB i Göteborg lanserar ett kodlås för teleabonnemang. Det kan användas för att förhindra att obehöriga kan ringa till eller från en ansluten telefon, dator eller annan utrustning i telenätet, t ex videotextterminal.

Enheten kopplas direkt till telefonjacket och kan spärra både utgående och inkommande trafik. Den som har koden kopplar sig förbi dosan med sifferval på knappsatsen i form av fyra extra siffror.

Man kan även tidsbegränsa utgående samtal och fjärrstyra elektrisk utrustning via telenätet med produkten som kallas Telesil. ■

Betex - system för databaser

Vicorp Scandinavia AB, dotterbolag till det Schweizbaserade Vicorp, erbjuder systemlösningar för databasägare som vill nå marknaden med sin information t ex via videotex.

Vicorps programvaror heter Betex. Det ger support till alla vanliga förekommande kommunikationsstandarder inkl videotex över 64 Kbit, ISDN. Det har online- och batch-editering, interface för SQL, kabel-TV och existerande online-system, interaktiv video mm.

Betex erbjuder även Smart Card-lösning och andra säkerhetssystem, mailbox-system, filöverföringar mm. Betex finns installerat i över 400 system världen runt, bl a Danmark i videotexnät. Betex fungerar i Tandem, HP, Unix och IBM-miljö. ■

"En dags utbildning

Egentligen var det Televerket självt som lade grunden till att Konsum Uppsala började med videotex, fast på ett lite annorlunda sätt.

För ungefär tre år sedan sa Televerket upp abonnemanget på den butiksradio där de interna "börsnoteringarna" rabblades varje morgon mellan nio och en kvart över. Det var priser på allt mellan strösocker och färska jordgubbar som strömmade ut ur apparaten och då gällde det att vara på

plats för att inte missa något. Men radion försvann och någon ersättning skulle till.

– I början försökte vi med telefonkedja, men det fungerade naturligtvis aldrig, berättar Kristina Holm på Konsum Uppsala. Som en ersättning för den enkla radiosändningen finns nu videotex.

Det började som ett försök i tretton butiker varav ett OBS-varuhus. Allt fungerade till stor belåtenhet och verksamheten är sedan länge permanentad i 53 butiker. Telebild står för informationslagringen, KFs

dataavdelning har gjort programmet och från Konsum Uppsala hörs bara glada tongångar.

– I början var det lite motstånd från somliga, men det gick över. Så är det ju alltid, säger Kristina Holm. Minst två personer i varje butik, i de större fler, har fått utbildning. En heldag har räckt för deras del. De som fått utbildning har i sin tur förmedlat sina kunskaper till arbetskamraterna.

Kristina sitter nu och lägger in veckans annonser, alltså de annonser som måndag och torsdag går i dagstidningarna, prisinfor-

mation och säljtips. Hon kan också sända ut riktad information och får genom meddelandefunktionen en kvittens på att den har gått fram. I de fasta sidorna finns personalinformation och ledningsplanering, dessutom en sida med facklig information.

Där finns också en almanacka som talar om vilka som har semester och är tjänstlediga. Annonserna och viktiga meddelanden ligger alltid ute i en slinga på 16 sidor.

Så långt är videotex en envägskommunikation på samma sätt som butikstra-

PC-PROGRAMMEN FÖR DIN EGEN PC

CEPT-TEX CEPT-STANDARD **V-TEX** PRESTEL-STANDARD

3.495:- exkl moms

1.750:- exkl moms

Nedan följer endast några av programmens funktioner:

- * Menystyrt på svenska
- * Valfritt modem
- * Kortnummer
- * Automatisk uppringning
- * Automatisk inloggning
- * Valfri bildskärm
- * Spara info, skriva ut m.m.
- * Spara bilder i formaten:
  - ASCII
  - Word Perfect
  - Windows/Paint
  - DIF

CEPT paket 5.750:- exkl moms **PRESTEL paket 4.750:-** exkl moms

Paketen innehåller V-TEX alt CEPT-TEX, godkänt automatmodem, kablar m.m.

Vill Du ansluta Din dator till Videotextnätet, exv IBM S/3X, har vi lösningen i form av BAS-TEX eller FRONT-TEX, BAS-TEX kan även fungera som en databas med 20 användare samtidigt.

PS. Vi tackar Orienteringsförbundet för storordern. BEXCOM och A.P.I. för deras köp av BAS-TEX.

RESERVDELEN
DATA AB

IMPORTGATAN 5
422 46 HISINGS BACKA

031-52 92 88

ng räckte"

dion som försvann. Men trots att det var med tanke på att butiksradiation skulle ersättas som videotex tog steget in i butikerna, har den fått en mycket vidare användning.

Kommunikationen är inte längre enbart enkelriktad, även om det är så till huvuddelen.

Statistik, omsättning och budget och småningom

även timplastation, läggs in av butikerna och några timmar senare får de siffrorna i retur i bearbetat skick. Tidigare fick sådana uppgifter skickas med bilar eller med

post.

Videotex är här ett enkelt och prisbilligt överföringsätt jämfört med andra former av datakommunikation eller med post. ■

Kristina Holm, Konsum Uppsala: Videotex är enkelt och billigt jämfört med annan datakommunikation

NYHET! Databas- och videotextmässorna går samman

Info-On-Line 90 blir nordens största informationsmessa. Allt om sökning och andra tjänster under samma tak. Över 5.100 personer har besökt de tidigare mässorna. Över 150 företag ställde ut. Boka plats nu. Beställ din egen personliga inbjudan till utställningen.

INFO▲ON▲LINE 90

Namn _____

Företag _____

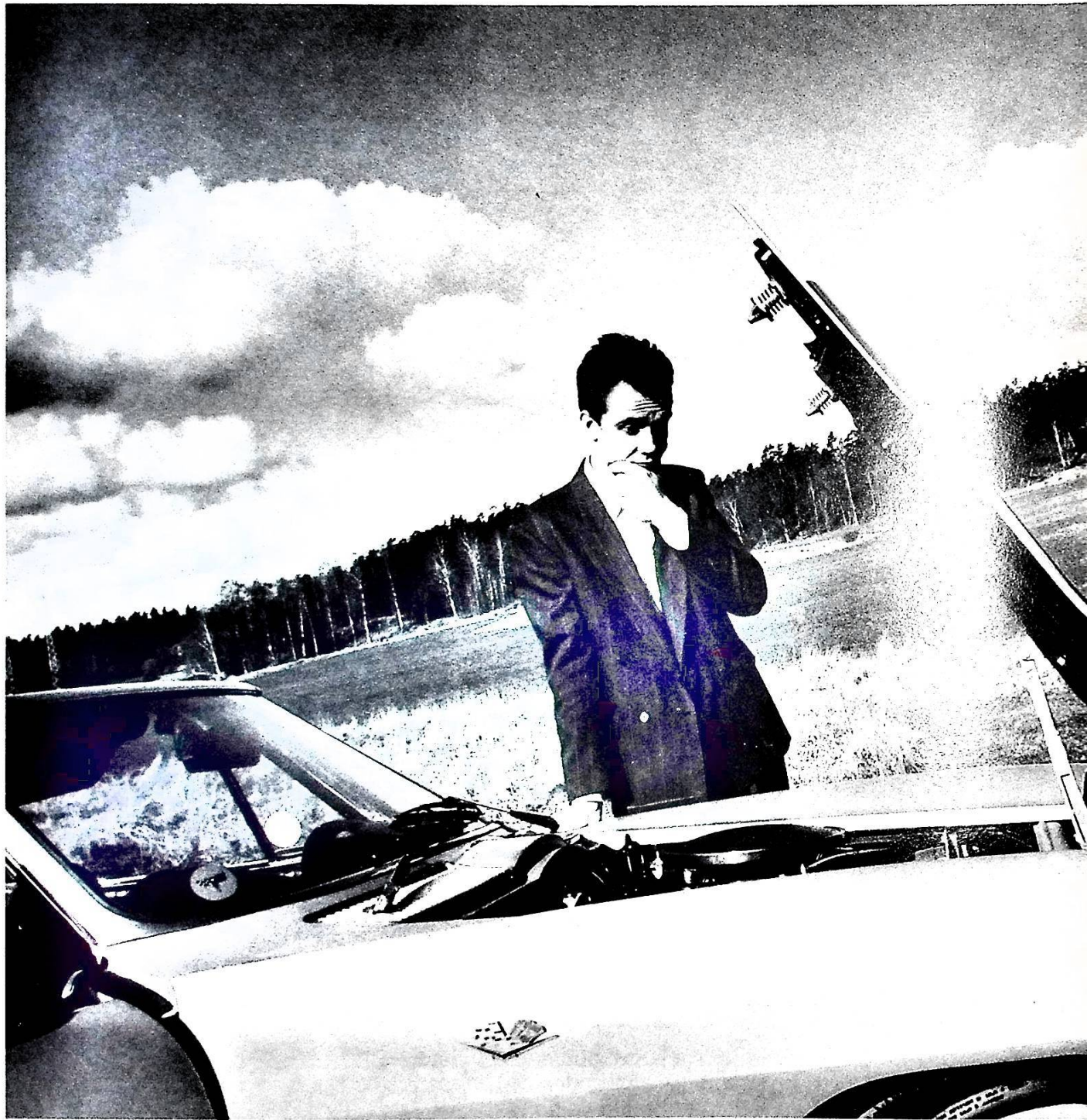
Adress _____

Telefon _____ Fax _____

Sänds till:
Stockholmsmässan/Info-On-Line 90
Ingrid Lorentzon/125 80 Stockholm
Tel: 08-749 41 00 Fax: 08-99 20 44

STÄLL UT!

Vad gör du nu då?

Televerket & Näringslivet. Det här är ett exempel på hur Televerket med en sofistikerad 020-nummer kan hjälpa företag och institutioner är du välkommen att

Har du varit med om att bli stående med bilen mitt ute i öde-
marken någon gång?

I så fall vet du vilka vedermödor det kan föra med sig.

Skulle det hända igen kan vi trösta dig med att du åtminstone
blir ett problem fattigare. Du slipper lägga ned tid och möda på
att hitta en telefonkatalog för att hitta numret till närmaste larm-
tjänst och bilbärgare.

Från och med 1 januari behöver du bara lägga ett enda num-
mer på minnet: 020-910040. Slår du det numret kommer du
automatiskt till närmaste larmcentral.

Larmtjänsts nya telefonnummer är Sveriges mest omfattande
020-nummer hittills. Att det är ett 020-nummer betyder också att
det inte kostar dig mer än en markering, oavsett om du ringer
över riksnummergränser eller talar länge.

020-910040. Skriv upp det!

 Televerket

lösning kan hjälpa ett företag att utveckla sin verksamhet. Vill du veta mer om hur Televerket
höra av dig. Ring 90100, oavsett var i landet du befinner dig.

Hyra stuga, boka camping, spela golf?

Nytt bokningssystem lanseras av A.P.I.

Snart kan resebyråer, turistbyråer och på sikt även företag och privatpersoner, boka hotell, uthyrningsstugor, resor mm i ett nytt bokningssystem från videotextföretaget A.P.I. i Göteborg. Sedan länge finns ju SMART-systemet för större "bokare" men kostnaden är här för hög för de minsta kunderna, tex stugbyar med något 10-tal stugor.

Genom videotext-lösningen öppnas nu möjligheten även för mindre arrangörer att komma in i ett elektroniskt bokningssystem till en låg investeringskostnad och lägre bokningsavgift/provision. För campingplatsert ex är dygnkostnaden så låg att den inte kan bära avgifterna i andra system.

A.P.I. har en tid haft en demoversion igång, där man hyrt in sig i Reservdelen Datas dator, men under september kopplas den egna datorn in som externdator.

Tidigare har man haft information om hotell, campingplatser, evenemang etc i videotext, men kunnat göra bokningar. Vid årsskiftet hoppas man att

systemet ska vara i full drift.

– Idén presenterades på Turistmässan i mars och mötte stort gensvar från både arrangörer och återförsäljare, berättar Arne Holmström, VD i A.P.I. och initiativtagare till projektet.

– Vi har tagit vara på erfarenheter från Öland och Kalmar där man har ett traditionellt on-line-bokningssystem. Där är volymerna så stora att det kanske kan betala sig, men för de flesta blir vår tjänst attraktiv.

Terminalerna ska kunna skötas av både personal och kunder/besökare t ex i turistbyråer. Idag måste dessa i samband med en bokning ofta vänta lång tid i telefon. Med videotext kan systemet automatiseras, bekräftelser kan fås direkt, och man kan själv söka sig fram till det lämpligaste alternativet.

– I början är det ett slutet system där återförsäljare, turistbyråer, företag m fl kan ansluta sig. På sikt ska det dock bli ett öppet system. Problemet är här att vi inte kan ombesörjabetalningar via videotext. Här kommer lagar och regler från Bankinspektionen in i bilden, men mycket hantering kan förenklas med videotext-systemet, berättar Arne Holmström. Incheckning och utcheckning, debitering via Smart-Card, och andra möjligheter står till buds.

– Kostnaden för kunderna som erbjuder ut varan, minskar tillräckligt, säger Arne Holmström. Istället för den vanliga provisionen på 15% ska man betala en fast avgift och en rörlig avgift på ett par kronor per bokning.

Golfvisionen är en annan specialitet som kommer att erbjudas i systemet. Idag är de flesta golfbanor överfulla och man måste beställa tid för att få spela utan lång väntan. Med videotext får man ett snabbt och säkert system för bokning. Det är mycket kundpassat, man kan ju själv i lugn och ro bläddra sig igenom alternativen, och det minskar arbetsbelastningen på golfklubbarna.

A.P.I. har arbetat med videotext sedan 1983. Man svarar bl a för Handelskammarens videotexttjänst, där man t ex ger information om import- och exportmöjligheter.

En nyhet i denna tjänst som kommer i höst är "Senaste nytt från EG", där Västsvenska Handelskammaren, för alla landets Handelskammares räkning, samlar information om EG som näringslivet allt mer kommer att behöva. Här finns ett stort sug efter information idag.

A.P.I. erbjuder även databasutrymme för uthyrning till kunder som vill lämna information i videotext. ■

PC, Mac och nätver

VIDA Datakommunikation AB har presenterat ett nytt program som heter VIDA/A1 för en fristående IBM-kompatibel dator. Det följer IBMs specifikation för användargränssnitt SAACUA, System Application Architecture Common User Access. Det innebär att VIDA/A1 bl a har rullgardinsmenyer, musstyrning för alla funktioner, och standardiserad användning av funktionstangenterna.

VIDA/A1 används på samma sätt som program för Macintosh, Windows och Presentation Manager, men utan att kräva bildskärm med grafik. VIDA/A1 ger terminalemulering för videotex, TTY, ANSI och VT 100, egna kommandon, direktval med mus i databasens menyer, relaterad hjälp till den funktion som just används, anrop av andra program mm. Dessutom har det de funk-

tioner som brukar ingå, som automatisk inloggning, programmerbara funktionstangenter, spara till fil, redigering av bilder mm.

Nätverksversionen av VIDA/A1 heter VIDA/A1N. Med detta program slipper man ha telefonjack och ett modem på varje arbetsplats. Ett valfritt antal modem ansluts på vilken dator som helst i nätverket. Dessa kan sedan användas från samtliga datorer. Det sänker kostnaden och gör att omflyttningar blir enklare då inga ledningar behöver dras om.

VIDA har även ett program för Macintosh, VIDA/M1 som har i stort sett samma funktioner som A1. Dessutom kan man klippa och klistra från M1 direkt in i rit-, ordbehandlings- och kalkylprogram.

Programmen säljs via återförsäljare som Owell, Kontorsutveckling, Apple Business Center, Telebutiken m fl. ■

Sladdlös terminal

System Innovation AB erbjuder en sladdlös videotext-terminal kallad Infratex. Terminalen, som är utvecklad och tillverkad i Sverige, består av ett tangentbord och en terminalprocessor. Tangentbordet har programmerbara funktionstangenter. Terminalprocessorn innehåller mottagare av IR-signal från tangentbordet och videoprocessor vilken skapar bilden. En minnesbackup är kopplad till terminalprocessorn. I Infratex-paketet ingår även bildskärm (SABA 14" monitor eller TV), Jackie-modem, kablage, printer och mellanplugg. Pris ca 7000:- totalt. ■

Bra data- och videotex- information

HPDatabas heter en ny informationslämnare i Videotex One som gjort en pedagogisk sammanställning av allt du vill veta om ASCII, teckenkoder, baud, bärvåg, handshake och andra för de flesta obegripliga datauttryck.

DraKula är en annan tjänst från HPDatabas. Här får du Lotto-rader från en äkta slumpalsgenerator via videotex. ■

Mr Resor

Mr Resor heter en ny tjänst i vilken du kan beställa resor av olika slag. Postresor innebär att alla videotexanvändare kan beställa resor på postorder. Företagsresor är en service där företag kan beställa affärsresor och semesterresor via videotex. ■

Nya terminaler och program

Registrator Industri AB, RIAB, lanserar nya terminaler i höst. På gång är bl a VX300 M20, en utveckling av VX200E. VX300 M20 är en avancerad Prestel-terminal med bl a editeringsfunktion och 32 eller 64 bilders minne, med batteribackup som standard.

VX300 M40 är en terminal för CEPT-standard som bygger på en 16-bitars processor. Utvecklingen av programvaran sker bl a i Apple-miljö, vilket tillåter att kundspecifika önskemål, t ex vad gäller menyer och funktioner, är lätta att tillmötesgå. Fönsterhantering är även en ny finess i M40.

Nya PC-programvaror kommer också i höst från RIAB. Den första är ett program för PC i CEPT-grafik. Upplösningen av CEPT-grafiken beror på vilken upplösning grafikkortet i PC:n tillåter. Programvaran kan köras mot IBM Mono, CGA, EGA, VGA och RIABs eget grafikort för full CEPT. Vid uppgradering av grafikort och skärm kan användaren själv på ett enkelt sätt ändra i programvarans inställningar för att få ut bästa möjliga CEPT-bild.

Den andra programvaran som lanseras kommer från RIABs dotterbolag Instrutec och är ett editeringsprogram för PC i Prestel. Det styrs både från tangentbord och med mus. Programmet finns i flera varianter. RIABs produkter kan köpas från AU-System. ■

Radtex kompletterar videotex

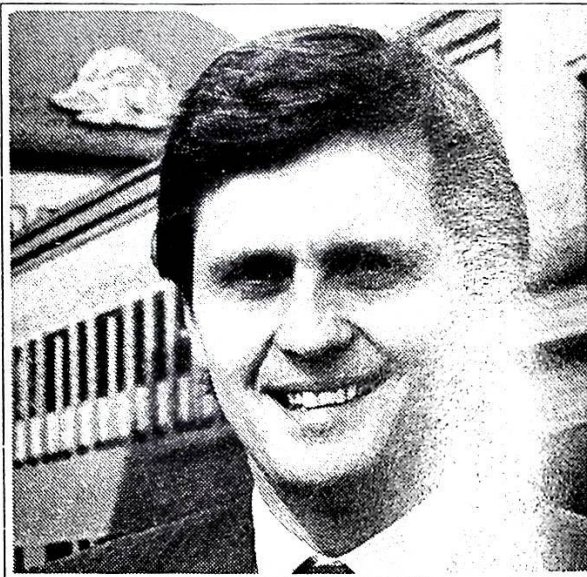
Radtex är en ny teknik av dataöverföring som Televerket satt i drift under våren. Radtex innebär kortfattat en överföring av data/information via TV-nätet tillsammans med TV-bilden. Mottagarna tar emot informationen med antenn. Registrator Industri AB, RIAB, har utvecklat det speciella Radtex-modem som behövs för att ta emot datan och separera den från TV-bilden.

Det första projektet där Radtex drivs i kommersiell drift har startats. Det är ATG, AB Trav & Galopp, som distribuerar all information till sina ombud i landet. Alla ombud får samma information samtidigt.

Tillsammans med Telebild håller RIAB på med ett samarbetsprojekt som gäller Radtex i kombination med videotex. Projektet gäller distribution av börs- och ekonomisk information direkt till videotextterminalerna hos ett antal banker. Börssidorna uppdateras kontinuerligt och automatiskt och kan när som helst tas fram på skärmen.

Samtidigt är videotextterminalen öppen för videotextkommunikation, t ex analyser och kommentarer till börsen, kommunikation med Fastighetsdata, kreditupplysningar, Nummervisionen etc. Systemet startar i höst. En ny terminal har även tagits fram för systemet. Den heter VX300 M30 och är en videotextterminal med programvara för Radtex. Som standard finns 250 bilders minne med batteribackup.

SVAR DIREKT

Bengt Erik Lindgren, Creditchef, Nya Sparbanken i Gävle:

- Jag ser ett stort behov av Svar Direkt, till exempel i samband med att banken bedömer nya kunder. Där blir den ett intressant hjälpmedel även för oss.

- Största nyttan får dock de leverantörer som lämnar kredit i löpande affärer.

Soliditet

⊗ ESSELTE INFO

Svar Direkt är ett nytt affärshjälpmedel där du för första gången får ett Ja eller Nej på frågan om en kund är kreditvärdig.

Vill du veta mer? Ring Stockholm 08-705 10 00. Göteborg 031-35 91 50. Malmö 040-71 750.

* **SNABB#** eller ***55555#**

Snabbmeny till den intressanta informationen i Videotextnätet!

Snabbmeny/ Aktievisionen
tel 08-11 35 45, 031-68 14 38, 040-97 53 00

Hans Winblad, inköpare och Leif Holmgren avdelningschef på grafiska avdelningen, FOLKSAM.

"Därför blev vi Partner med Pappersgruppen"

Partner med Pappersgruppen är basen för en bättre inköps ekonomi. Ett samarbetsavtal som Pappersgruppen erbjuder sina kunder. Partnerkonceptet innebär att kunden är direktansluten till Pappersgruppen via personator eller videotex. Order kan bokas direkt, och information om leveranser och kostnader gör att man kan kontrollera sitt inköpsmönster i detalj.

"Vi på Folksam har som Partnerkund fått tillgång till

ett effektivt instrument för planering av inköp och lager. Det betyder bättre framförhållning, mindre lager och det sparar tid."

I Partnerskapet ligger också utbildning, särskilda leveransåtaganden och konsulterande hjälp – allt efter kundens önskemål.

Partner med Pappersgruppen är framtidens fördjupade relation mellan kund och leverantör förverkligad idag.

Pappers Gruppen

STOCKHOLM 08-722 05 00 · GÖTEBORG 031-67 05 00 · MALMÖ 040-31 30 00
NORRKÖPING 011-13 43 80 · HOLSBYBRUNN 0383-501 00

Aktuellt från Videotext-föreningen

Vid Videotextföreningens årsmöte valdes ny styrelse för 1989-90. Ordföranden omvaldes och några nya namn tillkom. Så här ser den nya styrelsen ut:

Ordförande:

Tomas Persson, Wermlandus

Ordinarie ledamöter:

Ronni Hansson, Televerket;

Hans Frennessen, PK-Banken;

Ulf Silling, SMART Sverige;

Victor Gjerstad, IBM

Suppleanter:

Tomas Ohlin, Telekonsult;

Lennart Broman, Datavision;

Fredrik Lindahl, Teledat;

Paul Östling, Aktievisionen;

Svenolle Wiklund, KF Handel

Stor propagandasatsning i höst

Videotextföreningen genomför i höst en stor propagandasatsning.

Följ den på VIS menysida! Sökord Videotextföreningen eller VIS.

Du som vill bli medlem ringa 08-321000. Vtx-nummer 80761921.

Med vänlig hälsning
Tomas Persson/Ordf VIS

Nytt från börsfronten

Börsinformationen växer hela tiden i videotext. Aktievisionen och Teledat, som dominerar denna marknad, har båda kommit med nyheter de senaste månaderna.

Frankfurt-börsen uppmärksammas alltmer både av institutioner och privata placerare. Aktievisionen har därför börja serva sina abonnenter med kurser på de ca 20 största papperen. Kurserna uppdateras två gånger per dag, ca kl 12 och 13.

För dem som är intresserade av teknisk aktieanalys har Aktievisionens informationslämnare Thomas Berlin, Datagruppen, utvecklat sin tjänst till att även ge tekniska nyckeltal med utmärkta förklaringar för den mindre rutinerade. En annan nyhet är att Aktievisionen följt Videotext One:s exempel och startat en SnabbMeny för sina kunder, där man med ett kortnummer kan välja mellan en mängd tjänster. Skälet är att endast konkurrenten Teledat finns med i Videotext One:s SmartMeny.

En intressant tjänst som ingår i Börsspecial-abonnemanget hos Teledat är att man nu även har Oslobörsen kontinuerligt uppdaterad. Servicen har varit igång en tid, och intresset för Oslo tycks vara stort. Allt fler tecken tyder på att Norge på allvar har kommit ur sin ekonomiska svacka och att den norska börsen ska fortsätta att vara stark. Alla viktiga papper finns med på listan. ■

Hidem 1200 T-märkt

Modemet Hidem 1200 har godkänts av Televerket. Det är ett fristående Hayeskompatibelt modem för hastigheterna 300 och 1200 bps för CCITT och Bell-standard och har autouppringning och autosvar. Det kan även lagra telefonnummer i ett resistent RAM-minne. Hidem 1200 levereras med videotext- och TTY-program. Hidem säljs av Kungälv's Datatjänst. ■

Miljonsatsningar på hemdatorer och företag

Genom subventioner och centrala inköp erbjuder Televerket nu landets ca 200 000 C64-ägare ett specialmodem, program och videotext-abonnemang för endast 899:-. Det är den största satsning man gjort för att landets hemdatoran-

vändare ska få möjlighet att förvandla sina maskiner till videotextterminaler till en låg kostnad.

INFO PC heter ett annat projekt där Televerket i samarbete med Teledat erbjuder ett komplett, prisbilligt paket innehållande modem, PC-programvara nödvändiga anslutningar, handböcker och ett videotextabonnemang. ■

Videoprinters med hög upplösning

Den som vill skriva ut en bild från ett videoband eller en bild lagrad i dator, t ex videotextbilder med CEPT-grafik, har nu videoprinters av flera fabrikat att välja på. SONY, Hitachi och Mits-

bishi är exempel på tillverkare som har utvecklat färg- och svartvita videoprinters. Seiksha har marknadsfört mest högupplösta svartvita A4-printererna. Försäljaren ABC-Nimby finns i Bromma. Färgprintern klarar en färgbild på mindre än 2 minuter med hög färgåtergivning och hög upplösning. Förutom papper kopior kan även stordokument printas ut. ■

Komplett:

- Nummersökning
- Rubriksökning
- Namnsökning
- Organisationsnummer
- Adressökning
- Aktuella erbjudanden

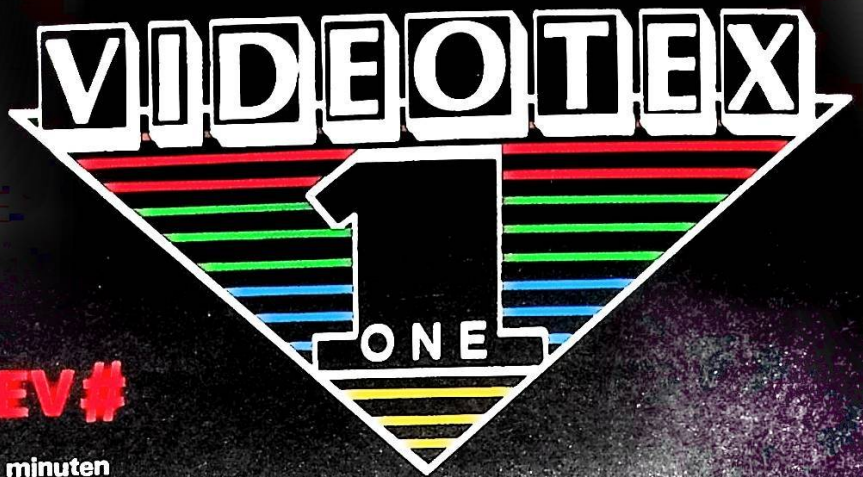
På 325.000 företag i Sverige

* Gula Guiden

Teleannons

Teleannons AB Elektroniska Media, Box 521, 162 15 Vällingby,
Tel. 08-759 93 89, Fax. 08-759 58 38.

***DIREKT BREV #**

1. Samarbete med Posten/Sista minuten
Nu kan du skriva brev via Videotex. Garanterad postutdelning nästa vardag vid inskrift senast kl. 20.00 (måndag - söndag).
Även direktbrev **FAKTURA, KALLELSE, BESTÄLLNING** och **PRIVATBREV** finns! Kasta din skrivmaskin!

***TAXI #**

2. **STOCKHOLM-GÖTEBORG-MALMÖ-VÄSTERÅS**
SÖDERTÄLJE-ÖSTERSUND
Taxibeställning on-line med förtur i körtiderna. Ringning.

***BUD #**

3. **STOCKHOLM-GÖTEBORG-MALMÖ-VÄSTERÅS**
SÖDERTÄLJE
Budbilsbeställning on-line! Snabbbeställning i femte. Betala på vtx-räkningen.

***VIDEOTEX TRAVEL #**

4. ***SISTA-MINUTEN RESOR**
Största utbudet av resor i Videotex.

***VIDEOTEX ONE #**

5. **KONSULTTJÄNSTER-BILDEDITERING**
PROGRAMMERING-EXTERN DATORLÖSNINGAR
(Gula Tidningens Söksystem, Postnummerkatalogen, generella bokningssystem).

PS! Tag ***SMARTMENY#**
för smartaste menyn i Videotex. **DS!**